

دوره میانی

برای شروع... تست‌های مبحثی

برای شروع و تمرین، این درس روبرات به مباحث کوچک‌تر تقسیم کردیم و از هر مبحث تعدادی تست آموزشی گذاشتیم. پس می‌توانی قبل از هر مبحث، اول برعکس کتاب و اون رو با همه نکاتش مطالعه کنی و بعد بیای اینجا تست‌هاش رو بزنی تا فرم کلی تست‌ها تا حدودی دستت بیاد و با آمادگی بیشتری بری سراغ بقیه سوالات.

۱. مبحث ۱: شیخ‌الرئیس فلسفه

۴۱۵۴. کدامیک از القاب معروف ابوعلی سینا در اروپا می‌باشد؟

- (۱) شیخ‌الرئیس   (۲) شاهزاده اطباء   (۳) حجۃ‌الحق   (۴) ابن‌سینا

۴۱۵۵. زندگی‌نامه‌ای که ابن‌سینا برای جوزجانی نگاشته بود، مشتمل بر چه موضوعی بوده است؟

- (۱) مسائی از منطق   (۲) مراحل رشد علمی ابن‌سینا   (۳) توصیه‌های علمی ابن‌سینا

۴۱۵۶. پدر شیخ‌الرئیس در کودکی او را به معلم قرآن و سپرده بود و او در منطق شاگرد بود.

- (۱) ادب - ناتالی   (۲) ریاضیات - ابن‌ای اصیبعة   (۳) ریاضیات - ناتالی

۴۱۵۷. ابن‌سینا به چه القابی در مشرق‌زمین و اروپا شهرت داشت؟

- (۱) در مشرق‌زمین شیخ‌الرئیس و حجۃ‌الحق، در اروپا اویسنا و شاهزاده اطباء

(۲) در مشرق‌زمین به شیخ‌الرئیس و شاهزاده اطباء، در اروپا به اویسن و اویسنا

(۳) در مشرق‌زمین حجۃ‌الحق و ابوعلی سینا، در اروپا به شیخ ایرانی و شاهزاده اطباء

(۴) در مشرق‌زمین به شیخ‌الرئیس و حجۃ‌الحق، در اروپا به اویسنا و شاهزاده فلاسفه

۴۱۵۸. ابن‌سینا در فلسفه مشایی از روش بهره می‌برد که آن را از پایه‌گذارش، فیلسوف بزرگ پیش از خود آموخته بود.

- (۱) عقلی و استدلایی - ارسسطو   (۲) عقلی و تجربی - ارسسطو   (۳) عقلی و استدلایی - فارابی   (۴) عقلی و تجربی - فارابی

۲. مبحث ۲: تأثیفات ابن‌سینا

۴۱۵۹. کتاب دایرة‌المعارف علمی و فلسفی ابن‌سینا است و آخرین آرای او در قابل دسترس است. کتاب را به زبان فارسی نوشته است و کتاب نیز ربطی به فلسفه و منطق ندارد و پژوهشی است.

- (۱) شفا - نجات - دانشنامه علایی - نجات   (۲) شفا - اشارات و تنبیهات - دانشنامه علایی - قانون

(۳) دانشنامه علایی - اشارات و تنبیهات - انصاف - شفا   (۴) دانشنامه علایی - اشارات و تنبیهات - انصاف - شفا

۴۱۶۰. به ترتیب هنایین مطرح شده مربوط به کدامیک از آثار ابن‌سیناست؟ «فرهنگ‌نامه پزشکی» - آخرین دیدگاهها در باب حکمت - دایرة‌المعارف عظیم علمی و فلسفی»

- (۱) شفا - دانشنامه علایی - قانون   (۲) شفا - اشارات و تنبیهات - قانون   (۳) قانون - اشارات و تنبیهات - شفا   (۴) قانون - دانشنامه علایی - شفا

۴۱۶۱. معروف‌ترین و مهم‌ترین آثار ابن‌سینا به ترتیب با کدام گزینه مطابقت دارد؟

- (۱) اشارات و تنبیهات - شفا   (۲) شفا - قانون   (۳) اشارات و تنبیهات - قانون   (۴) قانون - شفا

۴۱۶۲. کدام گزینه به کتاب متفاوتی مربوط است؟

(۱) آخرین نقطه‌نظرات ابن‌سینا درباره حکمت در این اثر آمده است.

(۲) این کتاب هم‌اکنون نیز در مراکز دانشگاهی اهمیت بالایی دارد.

(۳) می‌توان این کتاب را یک دایرة‌المعارف بزرگ علمی و فلسفی به حساب آورد.

(۴) کتاب موردنظر بهترین گزینه برای مطالعه حکمت مشابه است.

۴۱۶۳. هریک از اوصاف زیر به ترتیب مربوط به کدامیک از آثار ابن‌سیناست؟

- نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است.

- بیان مختصر فلسفه ابن‌سیناست.

- دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مستقه بوده است.

- (۱) شفا - انصاف - نجات   (۲) قانون - انصاف - نجات   (۳) شفا - نجات - انصاف   (۴) قانون - نجات - انصاف

◀ مبحث ۱۳: طبیعت‌شناسی ابن‌سینا

۴۱۶۴. از منظر شیخ‌الرئیس آنچه سبب خلق عالم به صورت نظام احسن شده است، چیست و چه چیزی موجودات را به سوی کمال رهنمون می‌کند؟
- (۲) عنایت الهی - طبیعت شیء
  - (۴) عنایت الهی - لطف و رحمت
۴۱۶۵. دلیل و غایت وجودی شرور جهان چیست؟
- (۱) تفکیک خوب از بد
  - (۲) ادراک زیبایی در مقابل زشتی
  - (۳) کمک به کمال نهایی طبیعت
  - (۴) مخالفت با طبع و ذات عالم
۴۱۶۶. کدام گزینه از منظر ابن‌سینا در کنار تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا، دانشمند را از ظواهر عبور می‌دهد؟
- (۱) تحقیق در روابط میان پدیده‌ها
  - (۲) بررسی طبیعت هر شیء
  - (۳) مطالعه آثار اجزای جهان ماده
  - (۴) توجه به نیاز ذاتی اشیا
۴۱۶۷. کدام عبارت با نظر ابن‌سینا درباره طبیعت مطابقت ندارد؟
- (۱) نظم حاکم در عالم طبیعت به نحوی است که داوری کلی درباره طبیعت با توجه به بخش کوچکی از آن میسر است.
  - (۲) هر موجودی با توجه به طبیعت خویش رو به سوی کمال خاص خود است.
  - (۳) شرور و ناقص طبیعی به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کند.
  - (۴) به شرط عدم موافع در راه طبیعت اشیاء به کمال خویش دست می‌یابند.
۴۱۶۸. بر طبق نظر شیخ‌الرئیس دستیابی به کنه اشیا از طریق کدام مورد حاصل می‌شود؟
- (۱) ارتباط با طبیعت شیء
  - (۲) ارتباط با مبدأ وجود
  - (۳) ارتباط با مبدأ و منشأ درونی شیء
  - (۴) ارتباط با حقیقت هستی

◀ مبحث ۱۴: حکیم اشراقی و پایه‌گذاری مکتب فلسفی اشراق

۴۱۶۹. سه‌پروردی تحصیل خود را در آغاز کرد و در با اندیشه‌های ابن‌سینا آشنایی یافت.
- (۱) مراغه - اصفهان
  - (۲) زنجان - اصفهان
  - (۳) مراغه - همدان
  - (۴) زنجان - همدان
۴۱۷۰. همراه سه‌پروردی در سفرهایش بود و نتیجه این سفرها بود.
- (۱) شاگرد وفادارش - نوشتمن کتاب حکمة الاشراق
- (۲) شاگرد وفادارش - نائل شدن به مقامات عالی عرفان و حکمت
۴۱۷۱. چرا کتاب «حکمة الاشراق» مهم‌ترین کتاب سه‌پروردی است؟
- (۱) در این کتاب مراحل سیر و سلوک روحانی و قلبی را شرح داد.
  - (۲) مکتب جدیدی را در فلسفه اسلامی ارائه کرد و از شیوه مشائیان فراتر رفت.
  - (۳) به شیوه مشائیان، حکمت اشراقی را پایه‌گذاری کرد.
  - (۴) شیوه تعلقی و استدلایلی محض را به اوچ خود رساند.
۴۱۷۲. اگر کسی صرفاً از طریق عقل در راه کسب حقیقت بکوشد از منظر سه‌پروردی
- (۱) به ضلالت و گمراهی کشیده می‌شود.
  - (۲) به نتایج نادرست خواهد رسید.
  - (۳) عمل و تلاش او بی‌نتیجه خواهد بود.
  - (۴) ممکن است به ضرورت شهود برسد.
۴۱۷۳. کدام گزینه در مورد کسی که بدون بهره‌گیری از عقل به سیر و سلوک می‌پردازد، از دیدگاه سه‌پروردی درست است؟
- (۱) احتمال به نتیجه رسیدنش از کسی که صرفاً از عقل بهره می‌برد بیشتر است.
  - (۲) چنین کسی را اگرچه به دنبال کسب حقیقت باشد، نمی‌توان فیلسوف نامید.
  - (۳) نتیجه چنین سیر و سلوکی هر چند روحانی باشد، گمراهی است.
  - (۴) این فرد به حقیقت دست می‌یابد، اما حجتی برای دیگران ندارد.

◀ مبحث ۱۵: اشراق نور

۴۱۷۴. در فلسفه اشراقی کدام مورد علت غیر قابل مشاهده بودن فرشتگان مقرب است؟
- (۱) نورانیت زیاد
  - (۲) تجرد از ماده
  - (۳) دید محدود موجودات مغرب
  - (۴) تاریکی مغرب
۴۱۷۵. در فلسفه اشراقی ذات نخستین چگونه متجلی می‌شود؟
- (۱) نورافشانی پیوسته
  - (۲) آفرینش فرشتگان
  - (۳) خلق موجودات
  - (۴) حیات‌بخشی به موجودات زنده
۴۱۷۶. کدام مورد از دیدگاه شیخ اشراق، در خصوص تجلی ذات نخستین، ناسازگار است؟
- (۱) نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی می‌کند و متجلی می‌شود.
  - (۲) نور مطلق، با اشعه خود به همه چیز حیات می‌بخشد.
  - (۳) همه چیز در این جهان پرتویی از نور ذات اوست.
  - (۴) نور مطلق خدا نورافشانی می‌کند، ولی دیگر موجودات را آشکار نمی‌کند.
۴۱۷۷. در فلسفه سه‌پروردی اشیای دیگر از مبدأ جهان پدید آمده و رستگاری عبارت است از
- (۱) عنایت و توجه - وصول تام به این مبدأ
  - (۲) تابش تمام و کمال این مبدأ به او
  - (۳) تابش و پرتو - تابش تمام و کمال این مبدأ به او
  - (۴) تابش و پرتو - وصول تام به این مبدأ
۴۱۷۸. در تمثیل اشراق به ترتیب چه اموری باعث آفرینش موجودات - حیات چیزها - زیبایی و کمال در مخلوقات می‌گردد؟
- (۱) اشراق نور محض - اشعه منبع نور - رحمت خداوند
  - (۲) اشعه منبع نور - تجلی ذات باری در پدیده‌ها - رحمت خداوند
  - (۳) نورافشانی ذات احادیث - رحمت خداوند - وصول کامل به روشنایی
  - (۴) عنایت خداوند - اشراق نور محض - تجلی ذات باری در پدیده‌های جهان

◀ مبحث ۶: دسته‌بندی جویندگان معرفت

۴۱۷۹. سه‌پروردی «حکیم متأله» را در کدام دسته از «جویندگان معرفت»، قرار می‌دهد؟

- ۱) تازه عطش و شوق معرفت یافته‌اند و جویای آن هستند.
- ۲) به طریقہ برهان و فلسفه استدلای توجهی ندارند و فقط تصفیه نفس می‌کنند.
- ۳) در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و به اشراق و عرفان هم دست یافته‌اند.
- ۴) در فلسفه استدلای به کمال رسیده‌اند ولی از ذوق و عرفان برهه ندارند.

۴۱۸۰. کدام یک با منظور سه‌پروردی از «مقام خلافت»، ناسازگار است؟

- ۱) مستلزم دریافت بی‌واسطه حقایق از خداوند است.
- ۲) مستلزم ریاست تامه، از راه غلبه بر دیگران است.
- ۳) همواره در جهان، مظہری برای آن وجود دارد.
- ۴) مستلزم حکمتی است که برهان و عرفان در آن جمع است.

۴۱۸۱. در اندیشه‌های سه‌پروردی جهان در چه صورت به زیر سایه تاریکی خواهد رفت؟

- ۱) عدم وجود حکیم متأله
- ۲) خالی ماندن جهان از تدبیر حکیم متأله
- ۳) ریاست قهری حکیم متأله
- ۴) عدم دریافت حقایق از خداوند توسط حکیم متأله

۴۱۸۲. حکیم متأله کدام یک از ویژگی‌های زیر را لزوماً دارا نیست؟

- ۱) در اصل ریاست واقعی جهان در دست او می‌باشد.
- ۲) ریاست تامه در هر حال در شان ایست.
- ۳) در صور برهانی و فلسفه استدلای به کمال رسیده است.
- ۴) ریاست او هیچ‌گاه از راه قهر و غلبه نمی‌باشد.

۴۱۸۳. کدام مورد از ویژگی‌های ضروری حکیم متأله نیست؟

- ۱) دارای مقام استادی در بحث
- ۲) دریافت بی‌واسطه حقایق از پروردگار
- ۳) ریاست بر مردم و جامعه زمان خود

برای مهارت... تست‌های تمرینی و دست‌گرمی

■ حالا تست زنی رو جدی‌تر شروع کن تا مهارت تو این درس بیشتر بشه.

۴۱۸۴. حجۃ‌الحق، معلم اول، اویسن، به ترتیب القاب کدام یک از فلاسفه است؟

- ۱) سه‌پروردی - فارابی - ابوعلی سینا - ارسطو - ابن‌سینا
- ۲) ابوعلی سینا - فارابی - سه‌پروردی
- ۳) ابن‌سینا - فارابی
- ۴) ابوعلی سینا - ارسطو - ابن‌سینا

۴۱۸۵. کدام یک لقب ابن‌سینا در اروپا نیست؟

- ۱) اویسن
- ۲) شیخ‌الرئیس
- ۳) شاهزاده اطبا
- ۴) اویسنا

۴۱۸۶. مؤسس و تدوین‌کننده فلسفه مشانی با کدام گزینه مطابقت دارد؟

- ۱) فارابی - فارابی
- ۲) فارابی - ابن‌سینا
- ۳) ابن‌سینا - ابن‌سینا
- ۴) ابن‌سینا - فارابی

۴۱۸۷. کامل‌ترین مرجع حکمت مشانی عنوان کدام اثر ابن‌سیناست؟

- ۱) نجات
- ۲) شفا
- ۳) اشارات و تنبیهات
- ۴) الهیات شفا

۴۱۸۸. هر یک از آثار باقی‌مانده از ابن‌سینا که به عنوان «دانشنامه‌المعارف علمی و فلسفی، فرهنگ‌نامه پزشکی، ابواب مختلف حکمت و آخرین دیدگاه‌های فلسفی»، به جای مانده، به ترتیب کدام است؟

- ۱) قانون - شفا - اشارات و تنبیهات - دانشنامه علایی
- ۲) شفا - قانون - اشارات و تنبیهات - دانشنامه علایی
- ۳) قانون - شفا - دانشنامه علایی - اشارات و تنبیهات
- ۴) شفا - قانون - دانشنامه علایی - اشارات و تنبیهات

۴۱۸۹. مبتنی بر نظر شیخ‌الرئیس کدام یک ویژگی حکیم متأله است؟

- ۱) فقط تصفیه نفس می‌کند و از طریق پاکی اش حقیقت را شهود می‌کند.
- ۲) شوق و اشتیاق کسب معرفت حقیقی سبب جویندگی اش شده است.
- ۳) برهان و استدلال در او به کمال رسیده است.
- ۴) در برهان استاد است و تصفیه نفس می‌کند.

■ کم‌کم تست‌ها دارن جون می‌گیرن! تو هم جون بگیر و همین‌طور با انرژی ادامه بده! خداقوت!

۴۱۹۰. خداوند عالم طبیعت را با خود پدید آورده و به نظر ابن‌سینا سیل باشد.

- ۱) لطف - ممکن است ویرانگر
- ۲) نمی‌تواند برای طبیعت مضر
- ۳) قدرت - ممکن است ویرانگر
- ۴) قدرت - نمی‌تواند برای طبیعت مضر

۴۱۹۱. طبیعت‌شناسی ابن‌سینا چگونه است و چرا این عالم را به «طبیعت» نام‌گذاری کرده‌اند؟

- ۱) طبیعت دارای هدف و غایتی است. - طبیعت مجموعه اشیای بالفعل و موجود اعم از طبیعی و ماءوae الطبیعی است.
- ۲) طبیعت‌شناسی ابن‌سینا براساس مبانی هستی‌شناسی است. - طبیعت همان هستی است که دارای ذات و ماهیت است.
- ۳) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصد خاصی دارد. - اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند.
- ۴) عالم طبیعت سیر نزولی عالم ماورای طبیعت است. - طبیعت نزد ابن‌سینا به یک مفهوم انتزاعی در ذهن اشاره دارد.

۴۱۹۲. به نظر ابن‌سینا، طبیعت هر شیء آن را به سوی

- ۱) اعتدال و تجرد سوق می‌دهد و در این راه تنها مانع غیرمادی کارساز است.
- ۲) اعتدال و تجرد سوق می‌دهد و در این راه هیچ مانع کارساز نیست.
- ۳) خیر و کمال سوق می‌دهد که در ذات آن نهفته است.
- ۴) خیر و کمال سوق می‌دهد و مددسان آن عقل اول است.

۴۱۹۳. در نگاه ابن سینا علت نام‌گذاری هالم به طبیعت چیست و مقصد آن کجاست؟

- (۱) هم اجزای عالم و هم کل عالم ذات خاصی دارند - ذات عالم
 (۲) هم اجزای عالم و هم کل عالم ذات خاصی دارند - ذات عالم
 (۳) تفکیک عالم طبیعی از عالم مصنوعی و ساخت بشر - ذات عالم

(۱) هم اجزای عالم و هم کل عالم ذات خاصی دارند - ذات خدا

(۲) تفکیک عالم طبیعی از عالم مصنوعی و ساخت بشر - ذات خدا

۴۱۹۴. طبق نظر ابن سینا چگونه می‌توان به کنه اشیا پی برد؟

- (۱) تأمل درباره رابطه طبیعت با حقیقت هستی
 (۲) تجویه به ارتباط با خداوند به عنوان مبدأ وجود و هستی
 (۳) تحقیق و تأمل دقیق در رابطه با روابط میان پدیده‌ها

۴۱۹۵. از نظر ابن سینا دلیل اینکه همه چیز بندۀ و مملوک خدای متعال است در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) ذات هر چیز در ابتدای سلسله علل‌هاییش به خدا می‌رسد.
 (۲) خداوند پادشاه راستین، توانگر و بی‌نیاز مطلق است.
 (۳) هیچ چیزی در هیچ چیزی از او بی‌نیاز نیست.
 (۴) تمام اشیاء به واسطه ظهور او آشکار شده‌اند.

۴۱۹۶. ابن سینا وجود نقایص عالم را سبب اعتدال عالم می‌داند. علت آن در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۱) طبیعت هر شیء رو به کمال است.
 (۲) این امور لازمه کمال نهایی طبیعت هستند.
 (۳) وجود موافع سبب نقص است نه ذات شیء.

۴۱۹۷. کدام گزینه در نظر ابن سینا در تبدیل شدن محقق به مصدق آیه «إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهُ مِنْ مِبَادِهِ الْعَلَمَاءُ» مؤثر نیست؟

- (۱) تأمل در رابطه طبیعت و خدا
 (۲) اندیشه درباره ارتباط ماوراء‌الطبیعه با طبیعت
 (۳) تحقیق در مورد روابط میان پدیده‌ها

۴۱۹۸. حکیم متاله کیست؟

- (۱) در راه عرفان و شهود و راه برهان و استدلال است.
 (۲) متكلمی که ذوق تأله را پیشۀ راه اصول عقاید خود کند.
 (۳) عطش و ذوق معرفت‌یافته‌ای که در همه حال به دنبال آن است.
 (۴) اهل شهودی که تصفیۀ نفس و شهود حکمت کند.

۴۱۹۹. کسانی که از نظر سپهوردی کارشان به قسالت خواهد کشید از کدام دسته جویندگان معرفت‌اند؟

- (۱) آنان که عطش معرفت یافته‌اند.
 (۲) آنان که در استدلال به کمال رسیده، اما از عرفان بی‌بهزادند.
 (۳) آنان که به استدلال بی‌توجه‌اند: اما به شهودهایی دست یافته‌اند.
 (۴) آنان که شهود و استدلال را بههم درآمیخته‌اند.

۴۲۰۰. کدام قسمت کتاب شفا دربردارنده فلسفه اوست و کدام کتابش در حمله فرزنویان به اصفهان به فارت رفته است؟

- (۱) مابعدالطبیعه - داشنامه علایی   (۲) مابعدالطبیعه - انصاف
 (۳) الهیات - داشنامه علایی   (۴) الهیات - انصاف

۴۲۰۱. از نظر ابن سینا مقصد طبیعت از چه جانب است؟

- (۱) از جانب واجب‌الوجود   (۲) از جانب ماوراء‌الطبیعه
 (۳) از جانب موجوداتش   (۴) از جانب ماهیت طبیعت

۴۲۰۲. بررسی رابطه وجودی خداوند با هستی از دید ابن سینا شرط

- (۱) لازم - حکومت در جهان را به‌دست دارد.
 (۲) لازم - در جامعه حضور دارد.
 (۳) کافی - حکومت در جهان را به‌دست دارد.
 (۴) کافی - در جامعه حضور دارد.

۴۲۰۳.

آخرین دیدگاه‌های ابن سینا در فلسفه در کدام کتابش آورده شده است؟

- (۱) الهیات شفا   (۲) نجات
 (۳) انصاف   (۴) اشارات

۴۲۰۴. این سخن ابن سینا به چه موضوعی دقیقاً اشاره کرده است؟

«روشنی وی پرده روشنی وی است».

(۱) تجلی خداوند در هستی و طبیعت

(۲) علوم طبیعی به تنها می‌را به علم حقیقی نمی‌رساند.

۴۲۰۵. موضوع کدام کتاب ابن سینا با بقیه متفاوت است؟

- (۱) الهیات شفا   (۲) نجات

۴۲۰۶. چرا ابن سینا معتقد است نظام طبیعت نظام احسن است؟

(۱) مقصدى ماوراء‌الطبیعه دارد.

(۲) با وجود ناقصی که به آن وارد شده کماکان پابرجاست.

۴۲۰۷. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) حرکات عالم طبیعت از جانب ماوراء‌الطبیعه ناشی نمی‌شود، بلکه در ذرات خود طبیعت است.

(۲) لطف و عنایت خداوند در ساخت طبیعت به همراه حکمت‌ش باعث شده بهتر از چیزی که ساخته قابل تصور نباشد.

(۳) خلیفة خدا باید بتواند امور را بی‌واسطه از جانب خدا دریافت کند.

(۴) در مرکز جغرافیای عرفانی نور و ظلمت درهم پیچیده‌اند.

۴۲۰۸. کدام گزینه صحیح است؟

(۱) سپهوردی از ملاصدرا به‌دلیل تلاشش قدردانی کرد، اما روشش را کنار گذاشت.

(۲) ریاست تامه گاه از راه قهری است و گاه بدون استفاده از قهر و غلبه.

(۳) برای شکل‌گیری علوم طبیعی باید از روش کلی‌نگری در شناخت طبیعت بهره برد.

(۴) نگاه ابن سینا به طبیعت با دانشمندان فعلی علوم طبیعی متفاوت است.

۴) اشارات و تنبیهات

۳) نجات

۲) شفا

۱) دانشنامه علایی

۴۲۰۹. کدام کتاب ابن سینا به زبان پارسی نگاشته شده است؟

- ۱) از نظر ابن سینا اجزای طبیعت گاه به کمال مطلوب خود نمی‌رسند.
- ۲) از نظر ابن سینا آنچه ظاهرآ بد است در نظام کلی جهان تأثیر مثبت دارد.
- ۳) ابن سینا خشوع در برابر خداوند را مشروط به نگاه وجودی به پدیده‌ها و رابطه‌شان با مبدأ هستی می‌داند.
- ۴) ابن سینا وجه تسمیه طبیعت را دارای طبیعت خاص دانستن اجزای طبیعت می‌داند.

۴۲۱۰. کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) رسیدن به درجه اشراق
- ۲) وصول کامل به ذات اقدس
- ۳) وصول به مرتبه‌ای از نور
- ۴) دستیابی به معرفت شهودی

تست‌های دشوار یا نکته‌دار برای ارتقاء درصد

■ نظرت چیه کم درجه دشواری رو ببریم بالاتر؟! پس برو ببینم چیکار من کنی!

۴۲۱۲. فلسفه مشاء تحت تأثیر نام‌گذاری و توسط پایه‌گذاری و به وسیله مدون شد.

- ۱) روش تدریس ارسطو - فارابی - بوعلی
- ۲) روش تدریس سقراط - بوعلی - فارابی
- ۳) روش تدریس ارسطو - بوعلی - فارابی
- ۴) روش تدریس سقراط - فارابی - بوعلی

۴۲۱۳. کدام گزینه با منظور ابن سینا از طبیعت ناسازگار است؟

- ۱) طبیعت از مراتب مادون عالم است که هدفش در ذاتش نهفته است.
- ۲) اجزای عالم طبیعت همگی از ذاتی خاص و یکسان برخوردارند.
- ۳) ذات عالم طبیعت منشأ و مبدأ حرکات و تحولات است.
- ۴) عالم طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که مقصد خاص دارد.

۴۲۱۴. مطابق با نظر ابن سینا طبیعت هر شیء آن را به چه هدفی سوق می‌دهد؟

- ۱) به خیر و کمال مطلوبی که در کل عالم نهفته است.
- ۲) به اعتدال سوق می‌دهد که سبب نظم کل عالم است.
- ۳) به خیر و کمال مطلوبی که خاص هر شیء است.
- ۴) به اعتدالی که سبب کمال نهایی می‌شود.

۴۲۱۵. کدام گزینه از منظر شیخ الرئیس، درباره مبدأ کل جهان هستی نادرست است؟

- ۱) پادشاه راستینی که ذات هر چیزی از اوست و همه چیزهای دیگر بمنه و مملوک او هستند.
- ۲) ذات هر چیزی یا از او پدید آمده یا از چیزی پدید آمده که خداوند آن را به وجود آورده است.
- ۳) پادشاه راستین آن توانگر و بینیاز مطلق است که هیچ چیز در هیچ چیز از او بینیاز نیست.
- ۴) مبدأ کل جهان هستی پادشاه راستینی است که کل جهان را بینیاز مطلق خلق کرده است.

۴۲۱۶. کدام یک از موارد زیر، با تفکر ابن سینا درباره طبیعت نادرست است؟

- ۱) همه فضول برای حفظ اعتدال در طبیعت در پی یکدیگرند.
- ۲) طبیعت بالاترین مرتبه هستی است که همه هستی رو به سوی آن دارد.
- ۳) عالم طبیعت بهترین نظام ممکن یعنی نظام احسن است.
- ۴) همه بدی‌های ظاهری در واقع، زمینه‌ساز خیر و کمال بیشتر در طبیعت هستند.

۴۲۱۷. کدام گزینه از نظر سهپروردی صحیح است؟

- ۱) سیر و سلوک قلبی بدون تربیت عقلانی بی‌نتیجه است.
- ۲) عقل و شهود باید با هم مورد استفاده قرار گیرند.
- ۳) ذات هر چیزی از اوست و همه چیزهای دیگر بمنه و مملوک او هستند.

۴۲۱۸. در فلسفه سهپروردی زیبایی‌ها به کدام مورد تعبیر می‌شوند؟

- ۱) موهبتی از رحمت خدا
- ۲) جلوه‌ای از نور الانوار
- ۳) گونه‌ای خاص از اشراق
- ۴) نورانیت مضاعف موجودات

۴۲۱۹. از دیدگاه سهپروردی نقش «فلسفه بی‌سلوک» و «سلوک بی‌فلسفه» کدام است و حکیم متاله با کدام مورد تطبیق می‌کند؟

- ۱) گمراه‌کننده - بی‌حاصل - فیلسوف بی‌سلوک
- ۲) بی‌حاصل - گمراه‌کننده - سالک بی‌فلسفه
- ۳) گمراه‌کننده - بی‌حاصل - سالک فیلسوف
- ۴) بی‌حاصل - گمراه‌کننده - فیلسوف سالک

۴۲۲۰. عامل حیات‌بخش موجودات از نظر سهپروردی و تلقی او از رستگاری چیست؟

- ۱) اشعه نور الهی - وصول به مراتب نورانی
- ۲) تابش نور در مراتب مختلف - برخورداری از موهبت نور مطلق
- ۳) شدت نورانیت هر موجود - برخورداری از روشنی نور محس
- ۴) اشعه نور مطلق الهی - وصول کامل به نور الانوار

۴۲۲۱. کدام عبارت با ویژگی‌های خلافت در نظر سهپروردی مغایرت ندارد؟

- ۱) ریاست تامه داشتن به نحوی که بر همه غالب و فائق شود.
- ۲) بهطور نهان و در نهایت گمنامی است.
- ۳) تنها به کمال برهانی و استدلالی رسیده است.
- ۴) امور و حقایق را خود به طور مستقیم از جانب خداوند دریافت می‌دارد.

۴۲۲۲. کدام یک، لزوماً نزد سهپروردی «حکیم متاله» شمرده می‌شود؟

- ۱) آن که اشتیاق به حقیقت او را به جستجوی معرفت و امی دارد.
- ۲) استاد در مقام برهان که دلش به نور حقیقت روشن است.
- ۳) بهطور نهان و در نهایت گمنامی است.

۴۲۲۳. در جغرافیای هرفانی شیخ شهاب الدین سهپروردی، مراد از «عشرق»، «مغرب کامل» و «مغرب وسطی» به ترتیب کدام است؟

- ۱) جهان فرشتگان - عالم مثال - آمیختگی نور و ظلمت
- ۲) جهان مجردات - عالم مثال - عالم ماده
- ۳) جهان نور محس - عالم افلاک - عالم ماده
- ۴) جهان فرشتگان مجرد - عالم ماده - آمیختگی نور و ظلمت

۴۲۲۴. به اعتقاد سهروزی اشکال حکمت مشاء و هرمان به ترتیب این است که اولی و دومی
- (۱) گمراه‌کننده است - به برهان بهایی نمی‌دهد.
  - (۲) به عقل نظری اکتفا می‌کند - به عقل نظری بهایی نمی‌دهد.
  - (۳) صرفاً بر اساس فلسفه یونان است - از عقل بهره نمی‌گیرد.
  - (۴) صرفاً بر اساس فلسفه یونان است - گمراه‌کننده است.

۴۲۲۵. از نظر سهروزی، کدامیک ویژگی ضروری صاحب ریاست تامه نیست؟

- (۱) استاد بودن در بحث و استدلال
- (۲) استیلا بر آشکار و نهان امور
- (۳) دریافت بی‌واسطه حقیقت
- (۴) تصفیه نفس و روشنی درون

۴۲۲۶. از نظر ابن‌سینا و سهروزی به ترتیب، تفاوت واقعیات در عالم طبیعت به چیست؟

- (۱) طبع - ذات
- (۲) رتبه - ذات
- (۳) شدت و ضعف
- (۴) طبع - شدت و ضعف

■ وقتی تا اینجا اومدی، قطعاً یه اراده‌آهنین داری! من واقعاً بہت تبریک می‌گم با بت پشتکار و انرژی ستودنیت. فقط او مدم بگم تست‌های بعد مین‌گذاری شده و جزء سخت‌ترین تست‌ها هستن! برو و منفجرشون کن!

۴۲۲۷. وقتی وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیرخواه محض را در کنار وجود شروری مثل فقر، زلزله، بیماری‌های لاعلاج و... قرار می‌دهیم، می‌توان نتایج فلسفی متعددی از این تقارن گرفت، کدام نتیجه به بیان ابن‌سینا در این مورد نزدیک‌تر است؟

- (۱) وجود شرور، وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیر محض را نفی می‌کند.
- (۲) وجود شرور، احتمال وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیر محض را پایین می‌آورد.
- (۳) وجود شرور، احتمال وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیر محض را افزایش می‌دهد.
- (۴) وجود شرور، در مقابل خدا نیست و قابل تبیین فلسفی و عقلی است.

۴۲۲۸. نظامی که خداوند خلق کرد چگونه نظامی است و کدام صفت خداوند باعث پدیداری عالم است؟

- (۱) متقن - لطف و رحمت
- (۲) احسن - علم خدا
- (۳) متقن - علم خدا
- (۴) احسن - لطف و رحمت

۴۲۲۹. کدام عبارت درباره علت هدفمند بودن عالم طبیعت از منظر ابن‌سینا مناسب‌تر است؟

- (۱) طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال خویش سوق می‌دهد.
- (۲) اجزای عالم طبیعت تحت علم الهی به گونه‌ای خلق شدند که بهترین نظام ممکن را شکل می‌دهند.
- (۳) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که هدف و مقصدش در ذات و طبیعتش وجود دارد.
- (۴) اجزای عالم طبیعت طبع و ذاتی دارند که منشأ تحولات و مبدأ حرکات کل عالم طبیعت هستند.

۴۲۳۰. کدام گزینه دیدگاه ابن‌سینا درباره طبیعت را به درستی بیان کرده است؟

- (۱) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد بیرون از ذات عالم طبیعت است که همان خداست.
- (۲) طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد: حتی اگر مانع در راه طبیعت قرار بگیرد.
- (۳) ما به هر بخشی از جهان نگاه کنیم، به خودی خودش خیر است، تنها باید آن را از منظر عقلی بنگریم.
- (۴) ابن‌سینا از ما می‌خواهد که علاوه بر مطالعه عالم طبیعت، در رابطه وجودی این عالم با مبدأ کل جهان هستی نیز تأمل کنیم.

۴۲۳۱. کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) نظام احسن، نظامی سرشار از خیر و خالی از شر است.
- (۲) نظام احسن بودن طبیعت، معلول بر لطف و عنایت خداست.
- (۳) هر شر، مانع است برای رسیدن به خیرات بالاتر.
- (۴) شرهای ظاهری، در نظام احسن به شکل خیرات نمایانند.

۴۲۳۲. کدام گزینه از نظر ابن‌سینا درست است؟

- (۱) طبیعت هر شیء لزوماً آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش می‌رساند.
- (۲) شربدهای حقیقی عالم در کل منجر به خیر و خوبی می‌شوند.
- (۳) حتی بانگاه کردن به بخش کوچکی از طبیعت به نظام احسن پی می‌بریم.
- (۴) پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار شربدهای ظاهری هستند.

۴۲۳۳. کدام گزینه در مورد ابن‌سینا و طرز تفکر او نادرست است؟

- (۱) او مدتها همزمان به فراگرفتن طب به تعلم فقه مشغول بود.
- (۲) او در سن شانزده سالگی یک دوره منطق و فلسفه را آغاز کرد که یکسال و نیم طول کشید.
- (۳) شیخ‌الرئیس به گفته خودش برخی مسائل علمی را در خواب طرح کرد.
- (۴) یادگیری ریاضیات و منطق و فلسفه را نزد یک شخص آغاز کرد.

۴۲۳۴. از میان موارد زیر کدام دو مورد مربوط به یک کتاب است؟

الف) این کتاب هم اکنون به طور کامل موجود نیست.	ب) کتاب مورد بحث به زبان فارسی تألیف شده است.
ج) به صورت کلی این کتاب به بیست جزء تقسیم می‌شود.	د) کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی این کتاب است.
۱) الف - ج	۲) ب - ج
۳) ج - د	۴) الف - ج

۴۲۳۵. چه تعداد از گزاره‌های زیر درباره ابن‌سینا درست است؟

- (الف) ابن‌سینا در فلسفه نسبت به طب شهرت بیشتری دارد.

(ب) ابن‌سینا طبیعت را یک مجموعه معتقد می‌داند، به همین دلیل در یک نگاه کلی در آن بدی نمی‌بیند.

(ج) از منظر او اگرچه جهان ماده، هدف مشخصی ندارد، اما کل هستی یک هدف معین دارد.

(د) صفر

۴۲۳۶. چه تعداد از موارد زیر منطبق بر اندیشه‌های سهپوری است؟
 ب) جهان هیچ‌گاه با وجود حکیم متاله به زیر سایه ظلمت نمی‌رود.
 الف) حکیم متاله همواره در جهان است.
 ج) حکیم متاله حتی اگر بر مردم حکومت نکند، حاکمیت پنهان دارد.
- ۱) صفر   ۲) یک   ۳) دو   ۴) سه
۴۲۳۷. در فلسفه شیخ اشراق کدام یک از موارد زیر در فرایند جداگانه اتفاق می‌افتد؟
 ۱) اشراق   ۲) تجلی خداوند   ۳) حیات‌بخشی به موجودات   ۴) رستگاری
۴۲۳۸. چه تعداد از هیارات زیر در مورد دستگاه فلسفی سهپوری و اندیشه‌های مربوط به آن درست است؟
 الف) تاریکی در این دستگاه فلسفی مساوی با عدم است. برخلاف نور.   ب) در این نوع تفکر مشرق و مغرب هیچ ارتباطی با معنای زمینی ندارند.
 ج) در نگاه سهپوری نور و ظلمت نمی‌توانند به هم آمیخته باشند.
- ۱) صفر   ۲) یک   ۳) دو   ۴) سه
۴۲۳۹. تفاوت ریاست مدینه فاضله با ریاست حکیم متاله در نظر سهپوری به درستی بیان شده است؟
 ۱) دریافت بی‌واسطه حقیقت توسط حکیم متاله
 ۲) عدم ریاست از راه قهر و غلبه بر جامعه
 ۳) شایستگی ریاست بر جامعه برای حکیم متاله
۴۲۴۰. از نظر شیخ اشراق آن جیزی که از طریق ماهیت در فلسفه مشاء میان اشیا تفاوت ایجاد می‌کرد، در فلسفه اشراق به چه صورت است؟
 ۱) هیچ تفاوتی بین اشیا در حقیقت‌شان وجود ندارد.
 ۲) میزان بهره‌مندی آن‌ها از حقیقت نور برابر نمی‌باشد.
 ۳) هیچ ماهیتی برای اشیا خارج از ذهن متصور نیست.
 ۴) تفاوت بین اشیای جهان همگی تصور ساختگی ذهن است.
۴۲۴۱. از نظر شیخ اشراق فیلسوف اشراقی برای تعمیم دریافت خود به دیگران از بدشروع کسب معرفت، به ترتیب از چه ابزار و چه روش‌هایی استفاده می‌کند؟
 ۱) شهود قلبی - عقل - شهود قلبی
 ۲) استدلال عقلی - شهود قلبی - استدلال عقلی
 ۳) استدلال عقلی - استدلال عقلی - شهود قلبی
۴۲۴۲. کدام گزینه در خصوص دسته‌بندی جویندگان معرفت از نظر شیخ اشراق نادرست است؟
 ۱) دسته سوم که به طریقه برهان و فلسفه استدلای توجهی ندارند به هیچ دریافتی نمی‌رسند.
 ۲) دسته دوم همان طریقه فلسفه مشائی و روش این‌سینا در آن فلسفه می‌باشد.
 ۳) جهان هیچ‌گاه خالی از شخصی نیست که در دسته چهارم جای دارد.
 ۴) دسته اول آنان‌اند که تازه عطش و شوق استدلال و اشراق یافته‌اند.
۴۲۴۳. کدام گزینه در خصوص مغرب و مشرق جهان صحیح است؟
 ۱) مشرق جهان در جغرافیای سهپوری فرشتگان مقرب الهی هستند.
 ۲) هیچ انسانی به دلیل تجرد فرشتگان قادر به شهود آن‌ها نیست.
 ۳) مرتبه‌ای از مغرب وسطی می‌تواند نسبت به مرتبه دیگر در حکم مشرق باشد.
 ۴) از نظر سهپوری تنها مشرق کامل، مغرب کامل و مغرب وسطی به‌طور مطلق وجود دارد.
۴۲۴۴. ریاست امام متاله از نظر سهپوری
 ۱) برای همگان آشکار است.   ۲) بدون قهر و غلبه است.   ۳) بدون وحی ممکن نیست.   ۴) از بین برنده تاریکی است.
۴۲۴۵. سهپوری آنان را که از آنان که برتر می‌دارند و به نظر او حکیم واقعی کسی است که
 ۱) هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند - توجهی به صور استدلای ندارند - مانند ملاصدرا در صور برهانی به کمال رسیده و به اشراق و عرفان دست یافته باشد.
 ۲) به معرفت ظاهری دست یافته و در فلسفه استدلای به کمال رسیده‌اند - تازه عطش معرفت یافته‌اند - ریاست جهان به دست اوست.
 ۳) فقط به تصفیه نفس پرداخته و درون را به نور معرفت روشنی بخشیده‌اند - به معرفت ظاهری دست یافته‌اند - غرق در تاله و استاد در بحث است و خلیفه و جانشین خداست.
 ۴) به عرفان و اشراق دست یافته‌اند و نیز در صور برهانی به حد کمال رسیده‌اند - حکیم متاله هستند - دانش و بیش را به هم آمیخته است.
۴۲۴۶. کدام گزینه از نظر سهپوری نادرست است؟
 ۱) مبدأ و خالق جهان نور است و او نورالانوار است.
 ۲) همه موجودات از پرتو نورالانوار به وجود آمده‌اند.
 ۳) تفاوت موجودات در میزان تاریکی آن‌هاست.
۴۲۴۷. از ویژگی‌های قروری و خاص حکیم متاله بر طبق نظر شیخ اشراق کدام است؟
 ۱) ریاستی بی‌قهر و غلبه
 ۲) مشتاق و جویای حقیقت
 ۳) در بحث استاد و در برهان به حد کمال
 ۴) ریاستی تام و در نهایت گمنامی
۴۲۴۸. چه تعداد از هیارات زیر در مورد کتاب «قانون» نادرست است؟
 الف) موضوع این کتاب از جمله موضوعاتی است که این‌سینا پس از مدت طولانی در آن مهارت یافت.
 ب) این کتاب به زبان‌های مختلف از جمله لاتین ترجمه شده است.
 ج) علمی که موضوع این کتاب است از نظر این‌سینا علم دشواری نیست.
- ۱) صفر   ۲) یک   ۳) دو   ۴) سه
۴۲۴۹. نظام احسن بودن جهان از نظر این‌سینا را از چه طریقی می‌توان اثبات کرد؟
 ۱) اصل ساختی و روش عقلی به همراه روش تجربی و اصل علیت
 ۲) حرکت طبیعت و ذات جهان به سمت کمال
 ۳) طبع و ذات نظام هستی و تک‌تک اجزای آن

شیوه‌سازی تست‌های خلاقانه با رویکرد کنکورهای ۱۴۰۳

پلاس ۱۴۰۴

۴۲۵۰. کدام گزینه درست است؟

- (۱) براساس نظر ابن سینا تأمل در رابطه طبیعت با خدا باعث خشوع و خشیت داشتمند از ظاهر پدیده‌ها و شناخت ظاهر پدیده‌ها می‌شود.
- (۲) از نظر ابن سینا اموری مانند سیل و زلزله شر و بدی نیستند و خیر مطلق هستند.
- (۳) ابن سینا بر این باور است که طبیعت اشیاء طبیعت عالم طبیعت را می‌سازد.
- (۴) ابن سینا معتقد است علم خدا به جهان برای خلق جهان کافی است.

۴۲۵۱. کدام گزینه می‌تواند توضیح آیه «و لکل قوم هاد» در فلسفه سهروردی باشد؟

- (۱) خلیفه الهی امور و حقایق را بی‌واسطه از حق تعالی دریافت می‌کند، چراکه این امر برای خلافت الهی ضروری است.
- (۲) آن کس که در فلسفه استدلالی به کمال رسیده باشد، ریاست تامة جامعه را در هر زمانی بر عهده دارد.
- (۳) جهان هیچ‌گاه از حکیمی که غرق در تاله بوده و در بحث نیز استاد باشد خالی نمی‌شود.
- (۴) تهذیب نفس و شهود همراه با استدلال هر فردی را آماده هدایت می‌کند.

۴۲۵۲. «سهروردی طی مسیر کمال را وابسته به کدام مورد می‌داند؟

- (۱) رؤیت حقایق هستی
- (۲) اشتیاق به رسیدن به شرق
- (۳) کسب نورانیت بیشتر
- (۴) به ذائقه دل رساندن آنچه با برهان فهم شده

۴۲۵۳. چند مورد از موارد زیر پیرامون سهروردی و فلسفه او نادرست است؟

- همه مباحث او پیرامون نور و مراتب آن و ظلمت و درجات آن است.
- آنچه را که با مقل و استدلال فهمیده به ذائقه دل می‌رساند.
- با احیای فلسفه نور و اشراق ایران باستان، آن را با عرفان تلفیق کرد.
- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۴۲۵۴. چرا فلسفه سهروردی اشراق نام دارد؟

- (۱) از تابش انوار عقل بر نفس انسان‌های کامل به دست می‌آید.
- (۲) از مشرق و مغرب جغرافیایی و عرفانی استفاده کرده است.
- (۳) پیروان آن شرقیان اهل فارس بودند.

۴۲۵۵. مطابق نظر ابن سینا کدام گزینه به سوالات زیر پاسخ درست می‌دهد؟

- نحوه آفرینش نظام احسن چیست؟ - چرا این جهان نظام احسن است؟

- (۱) با علم بدون هیچ انگیزه اضافی - چون هیچ شر و بدی در آن وجود ندارد.
- (۲) به انگیزه لطف و عنایت و عشق - چون هیچ شر و بدی در آن وجود ندارد.
- (۳) با علم بدون هیچ انگیزه اضافی - چون مطابق با علم خداوند است.
- (۴) به انگیزه لطف و عنایت و عشق - چون مطابق با علم خداوند است.

۴۲۵۶. کدام گزینه پیرامون نور و ظلمت در فلسفه سهروردی صحیح است؟

- (۱) یک نور وجود دارد که دارای شدت و ضعف است و یک ظلمت بدون مراتب.
- (۲) آگاهی و حیات ویژگی موجوداتی است که نورافشانی و اشراق آن‌ها بالذات است.
- (۳) ظلمت وجودی مستقل ندارد و به معنی عدم حضور نور است، پس جهان چیزی جز نور نیست.
- (۴) هر موجودی که نور مطلق نباشد و درجه‌ای از ظلمت داشته باشد، در حقیقت امری معدوم است.

۴۲۵۷. شیخ اشراق معتقد به حضور همواره حکیم متأله است چون

- (۱) آشنایی کامل با موزاین برهانی را از ویژگی‌های او می‌داند.
- (۲) دارای ریاست پنهان و آشکار است.
- (۳) همواره باید فردی باشد که فرمان خدا را دریافت کند.
- (۴) نباید ریاست بر جهان از راه قهر و غلبه باشد.

۴۲۵۸. کدام گزینه با محتوای بیت «پیر ما گفت خطاب بر قلم صنع نرفت / آفرین بر نظر پاک خطابوشش باد» در طبیعت‌شناسی ابن سینا هماهنگ است؟

(۱) هیچ شر و بدی در جهان وجود ندارد.

(۲) بدی‌های ظاهري، زمینه‌ساز خير و کمال بیشتر در طبیعت‌اند.

(۳) موانعی که بر سر راه طبیعت اشیاء قرار می‌گیرند، باعث ایجاد شر می‌شوند.

(۴) لطف و عنایت خدا باعث می‌شود این جهان بهترین جهان ممکن باشد.

۴۲۵۹. کدام گزینه آفرینش در نظام فلسفه سهروردی را به درستی تبیین نمی‌کند؟

- (۱) نورافشانی پیوسته نورالنوار برای ایجاد و بقای موجودات
- (۲) ایجاد حیات به صرف نورافشانی پیوسته برای همه موجودات
- (۳) حرکت انوار مختلف به سمت نورالنوار برای رسیدن به رستگاری کامل
- (۴) خلق جغرافیای عرفانی به واسطه رساندن نور و ظلمت از جانب انوار مجرد

سنجه در حد و اندازه کنکورهای سال‌های گذشته

۴۲۶۰. به اعتقاد ابن سینا، مبدأ درونی همه اشیا که مسبب حرکت و سکون آن‌هاست، همان است و حصول علم حقیقی به هر چیز در پرتو می‌باشد.

- (۱) طبیعت اشیا - فهم قوانین و سنن هستی
- (۲) ارتباط آن با مبدأ وجود
- (۳) عنایت یا احاطه علم - فهم قوانین و سنن هستی
- (۴) عنایت یا احاطه علم - ارتباط آن با مبدأ وجود

(خارج ۹۱)

۴۲۶۱. در مورد حکمت اشراق، کدام عبارت صحیح نیست؟

- ۱) فیلسوف اشراقی، تحقیق فلسفی به شیوه استدلال محض را بی حاصل می داند.
- ۲) حکمت اشراق، بحث از وجود است ولی استدلال را با سیر و سلوک همراه می سازد.
- ۳) کوشش فیلسوف اشراقی بر آن است که هرچه را بر پایه عقل استوار می سازد، به ذائقه دل برساند.
- ۴) در مقایسه با عرفان، این به برهان چندان بها نمی دهد و آن از عقل فراتر نمی رود.

(سراسری ۹۲)

۴۲۶۲. کدام مورد تصویر مناسب تری از جهان‌شناسی این‌سینا ارائه می دهد؟

- ۱) تلاش برای درگ جهان طبیعت، یعنی قلمرو فرض الهی، با استفاده از اصول مابعدالطبیعه
- ۲) تلاش برای شناخت قوانین طبیعت به کمک مشاهده، تجربه، آزمایش و مبادی مابعدالطبیعه
- ۳) شناختی که به مدد اصول مابعدالطبیعی به دست می آید و ما را به شناخت واجب‌الوجود نزدیک می کند.
- ۴) شناخت ابعاد مختلف اشیا با استفاده از تجربه و استقرار که باعث خشوع در نهاد دانشمند می گردد.

(خارج ۹۲)

۴۲۶۳. به اعتقاد این‌سینا، علم واقعی به هو شیء

- ۱) به مدد اصول اثباتشده علمی به دست می آید.
- ۳) شناخت حقیقت رابطه آن با مبدأ هستی است.

(خارج ۹۴)

۴۲۶۴. با توجه به طبیعت‌شناسی این‌سینا، کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) شرور و نقایص طبیعی زمینه‌ساز خیر و کمال طبیعت هستند.
- ۳) در هر پدیده طبیعی می توان حکمت بالغه الهی را مشاهده کرد.

(سراسری ۹۵)

۴۲۶۵. با توجه به دیدگاه شیخ اشراق، تفاوت اصلی موجودات در چیست؟

- ۱) مادی یا مجرد بودن   ۲) نورانیت یا ظلمانیت

(خارج ۹۵)

۴۲۶۶. کدام عبارت، وجه برتری «مشرق جهان» را بر «مغرب جهان» نزد سهپروردی مشخص تر نشان می دهد؟

- ۱) نور آن بر ظلمتش غلبه دارد.
- ۳) در تقابل با جهان مغرب قرار دارد.

(سراسری ۹۶)

۴۲۶۷. پاسخ اصلی این‌سینا به این سؤال که «چرا نظام هالم نظام احسن است» کدام است؟

- ۱) واقعی ویرانگر هم جزء ضروری نظام عالم‌اند.
- ۳) نظام موجودات منطبق بر علم الهی است.

(سراسری ۹۶)

۴۲۶۸. منظور سهپروردی از نور کدام است؟

- ۱) هستی مطلق   ۲) حقایق مجرد

(خارج ۹۶)

۴۲۶۹. کدام عبارت را می توان از دیدگاه این‌سینا در طبیعت‌شناسی نتیجه گرفت؟

- ۱) همه موجودات طبیعی، دارای طبیعت خاصی هستند که بر اساس حرکت و تحولات آنها شکل می گیرند.
- ۲) تحقیق در مواردی طبیعت، دانشمند را از روابط میان پدیده‌ها آگاه می کند و به خشوع در برابر حق و می دارد.
- ۳) با توجه به اینکه نظام عالم احسن است، داوری در مورد واقعی مخرب طبیعی که خیرند یا شر، غیرممکن است.
- ۴) وجود هر موجود طبیعی از جهاتی خیر است و از جهات دیگری شر، اما در مجموعه عالم، وجودش جز خیر نیست.

(خارج ۹۶۰۰)

۴۲۷۰. با استفاده از طبیعت‌شناسی این‌سینا، کدام عبارت درست است؟

- ۱) بندگان عالم خداوند که خشیت او را به دل دارند، کسانی‌اند که از طبیعت گذشته و در مأموراء‌الطبیعه تحقیق کرده‌اند.
- ۲) با وجود خسارت‌هایی که ملخ‌های مهاجم به کشاورزان می‌زنند، نمی‌توان آنها را حشراتی بی‌فایده و مضر به حال طبیعت دانست.
- ۳) بیماری، پیری و مرگ هرچند شر و بدی به نظر می‌رسند اما با توجه به نظام احسن، هیچ‌گونه داوری در مورد آنها نمی‌توان کرد.
- ۴) طبیعت مرتبه‌ای هستی است که رو به مقصدی خالص دارد و موجودات آن، دستخوش تحولاتی می‌شوند که منشأ طبیعت آنها می‌شود.

(سراسری ۹۶۰۱)

۴۲۷۱. بر اساس تفسیر قطب‌الدین رازی از حکمت اشراقی سهپروردی، پایه اصلی این حکمت کدام است؟

- ۱) کشف و شهود   ۲) نور عقل آدمی

(خارج ۹۶۰۱)

۴۲۷۲. کدام عبارت، تفاوت حکمت اشراقی با حکمت مشایی را به نحو دقیق‌تری بیان می کند؟

- ۱) بحث و استدلال را برای مطالعه مسائل وجود کافی نمی‌داند.
- ۳) به جای فلسفه ارسطو و یونان، از حکمت ایران باستان بهره می‌برد.

(دی ۹۶۰۱)

۴۲۷۳. کدام عبارت با دیدگاه‌های این‌سینا سازگاری بیشتری دارد؟

- ۱) شناخت جهان طبیعت به مدد مشاهده، استقرار، روش تجربی و براساس اصول عقلانی امکان‌پذیر می‌شود.
- ۲) مشاهده دقیق، استقرا و آزمایش‌های مکرر، دانشمند را به یک بینش کلی نسبت به مراتب وجود می‌رساند.
- ۳) با بررسی و مطالعه تجربی تک‌تک موجودات جهان، وجود یک مبدأ که خالق نظام احسن است، اثبات می‌شود.
- ۴) هر یک از موجودات عالم، طبیعتی دارد که هم آثار آن موجود را تعیین می‌کند و هم منشأ آثار کل عالم طبیعت می‌شود.

(سراسری ۹۶۰۲)

۴۲۷۴. کدام عبارت با توجه به دستگاه فلسفی شیخ اشراق، قابل قبول است؟

- ۱) حکیم متاله کسی است که در بحث عقلی و سلوک قلبی استاد بوده و ریاست جامعه به دست او باشد.
- ۲) روح انسان تا زمانی که به رستگاری کامل نائل نشده است، در مرحله‌ای از مراحل مغرب وسطی جای دارد.
- ۳) اساس حکمت اشراقی، شهود قلبی و تجربه درونی فیلسوف است که به کمک استدلال و عقل بیان می‌شود.
- ۴) حکمت اشراقی را از آن رو اشراقی خوانده‌اند که ظهور دستاوردهای عقلی حکیمان اشراقی اهل فارس است.

۴۱۳۱. ۱ **بررسی عبارت‌ها:** **الف** اینکه قرآن کریم می‌فرماید: «او اول است و آخر و ظاهر است و باطن و او به هر چیزی داناست» اشاره به طرح مباحث علمی و فلسفی و عقلی و به کار گرفتن شیوه‌های مختلف استدلال دارد.

۲ اینکه پیامبر از میان دو گروه که یکی به عبادت و دیگری به گفتگوی علمی مشغول بودند، به گروه دوم پیوست و فرمود «من برای گسترش علم مبعوث شده‌ام» اشاره به تکریم علم به عنوان ثمرة تفکر و خردورزی به طور مستقیم و به ارزش قائل شدن برای اصل تفکر و خردورزی و تکریم و احترام پیوسته عالمان و دانشمندان به صورت غیرمستقیم دارد.

۴۱۳۲. ۲ **بررسی عبارت‌ها:** **الف** در این آیه یک مبحث فلسفی مطرح شده و

آن اثبات یگانه بودن خداست، پس اشاره به طرح مباحث عقلی دارد. (درستی قسمت اول گزینه‌های ۱۳ و ۱۴) **ب** این حدیث از پیامبر اشاره به دعوت به یادگیری دیگر تمدن‌ها دارد. (درستی قسمت دوم گزینه‌های ۱۱ و ۱۲)

۴۱۳۳. ۳ **بررسی گزینه‌ها:** ۱ حیات عقلی مسلمانان از همان ابتدای

ظهور اسلام آغاز شد و پس از دو قرن به حیات فلسفی انجامید. ۲ حیات عقلی زمینه‌ساز گسترش بحث‌های اعتقادی و فلسفی بود نه بر عکس. ۳ در نهضت ترجمه از زبان عربی به زبان‌های دیگر نداریم. ۴ نهضت ترجمه چون در علوم غیر از فلسفه نیز بود باعث ظهور نظریه پردازان در علوم طبیعی مثل طب هم شد.

فلسفه دوازدهم درس دهم

۴۱۳۴. ۱ **ابوعلی سینا** یا ابن‌سینا از داناترین و پرآوازه‌ترین حکما و دانشمندان در سراسر جهان است که در اروپا با القاب اویسن، اویسن و شاهزاده اطبیا مشهور است.

۴۱۳۵. ۲ این فیلسوف در زندگی نامه‌ای که برای شاگرد و فادر خود، ابو عبید جوزجانی، نگاشته بود مراحل رشد علمی و فلسفی خود را توضیح داده است.

۴۱۳۶. ۱ پدر ابن‌سینا وی را در همان کودکی به معلم قرآن و ادب می‌سپارد. ابن‌سینا در منطق و ریاضیات شاگرد ابو عبدالله ناتلی بود.

۴۱۳۷. ۱ ابن‌سینا در مشرق ← شیخ‌الرئیس

حجۃ الحق در اروپا ← اویسن، اویسن و شاهزاده اطبیا

۴۱۳۸. ۱ روش ابن‌سینا در تحلیل مسائل فلسفی، عقلی و استدلایی است که آن را ارسطو پایه‌گذاری کرد.

۴۱۳۹. ۲ کتاب شفا در بردارنده موضوعات مختلف است و توجه کنید که کل کتاب با تمام این موضوعات به عنوان کامل‌ترین مرجع مشائی شناخته نمی‌شود، بلکه دایرةالمعارف علمی و فلسفی است که قسمت الهیات آن

به مباحث فلسفه پرداخته و کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است که از مهم‌ترین کتب فلسفی به شمار می‌آید. آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در اشارات و تنبیهات بیان شده است. دانشنامه عالی به زبان فارسی و برای علاء‌الدوله حاکم اصفهان نوشته شده است و کتاب قانون نوعی فرهنگ‌نامه پژوهشی است.

۴۱۴۰. ۳ کتاب قانون نوعی فرهنگ‌نامه پژوهشی و از معروف‌ترین آثار ابن‌سیناست. اشارات و تنبیهات آخرين دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت و فلسفه است: دانشنامه عالی به زبان فارسی و شامل ابواب مختلف حکمت است، اما آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا نیست و کتاب شفا دایرةالمعارف عظیم علمی و فلسفی و مشتمل بر موضوعات علوم مختلف است.

۴۱۴۱. ۴ از معروف‌ترین آثار ابن‌سینا نوعی فرهنگ‌نامه پژوهشی به نام قانون است که به برخی زبان‌های مختلف دنیا ترجمه شده است. دایرةالمعارف عظیم علمی و فلسفی ابن‌سینا به نام شفا که قسمت الهیات آن از مهم‌ترین آثار فلسفی به شمار می‌آید.

۴۱۴۲. ۱ آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در باره حکمت در کتاب اشارات و تنبیهات آمده است: در حالی که سه گزینه دیگر به کتاب شفا اشاره دارند.

۴۱۴۳. ۲ قانون: که نوعی فرهنگ‌نامه پژوهشی است، از معروف‌ترین آثار ابن‌سینا به شمار می‌رود و به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است. نجات: بیان مختصر فلسفه ابن‌سیناست و به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است. انصاف: دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده اما در حمله غزنویان به اصفهان به غارت رفته و تنها چند جزء آن باقی مانده است.

۴۱۳۱. ۳ همان‌طور که قلب بر همه اعضای بدن ریاست دارد، در مدینه فاضله هم کسی باید بر دیگران برتری داشته باشد و بر آنان ریاست کند.

۴۱۳۲. ۱ بر اساس آرای فارابی، بهترین مدینه‌ها، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول و به فضایل آراسته‌اند که مدینه را به سوی سعادت می‌برد و چنین جامعه‌ای مدینه فاضله است.

۴۱۳۳. ۲ **بررسی عبارت‌ها:** **الف** مصدق سخن فارابی هم پیامبر و هم ائمه معصومین هستند. **ب** نسبت رئیس به جامعه مانند نسبت قلب به بدن است. **ج** روح بزرگ، سرشت عالی و رسیدن به بالاترین درجات تعقل از ویژگی‌های رئیس جامعه‌اند. به این ترتیب تنها مورد «ج» درست است.

۴۱۳۴. ۳ مردم مدینه جاھله صرفاً به دنبال رفع تمنیات دنیایی و سلامت جسم و فراخی آن هستند و اگر به لذایذ دنیایی نرسند، یعنی به سعادت دست نیافتدند و بدبخت شده‌اند. پس این مردم به دنبال سعادت دیگر نیستند و اگر سعادت را هم بشناسند به دنبالش نخواهند رفت.

۴۱۳۵. ۱ امیرالمؤمنین (ع) می‌فرماید: «هر کس برای خدا صفتی جدا از ذات قائل شود، او را قرین چیز دیگری ساخته و هر کس خدا را قرین چیز دیگری بداند، او را دو چیز انگاشته و هر کس خدا را دو چیز پسندارد، برای او جزء قائل شده است».

۴۱۳۶. ۳ نتیجه حکمت مشاء: فیلسوف جهانی شود عقلانی درست مشابه جهان عینی و خارجی - هر آن کوز دانش برد توشه‌ای / جهانی است بنشسته در گوشاهی

۴۱۳۷. ۱ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ اولین مکتب فلسفی در اسلام توسط فارابی تأسیس شد. ۲ ابن‌سینا بعد از فارابی می‌زیست. ۳ فارابی به مشاغل سیاسی اشتغال نداشت.

۴۱۳۸. ۲ فارابی مدینه فاضله را بهترین مدینه می‌داند و آن مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول و به فضائل آراسته‌اند که مجموعه مدینه را به سوی سعادت می‌برد.

۴۱۳۹. ۴ مدنی بالطبع یعنی ذاتاً اجتماعی گرایش ذاتی یا عدم اکتسابی بودن این گرایش ربطی به اراده داشتن و یا آگاهی انسان از آن ندارد.

۴۱۴۰. ۴ امکانات اجتماعی به صورت مساوی تقسیم نمی‌شود، بلکه هر فرد از مدینه فاضله بر اساس جایگاهی که دارد از امکانات بهره‌مند است.

۴۱۴۱. ۴ فلسفه اسلامی متکی بر فلسفه ارسطو است و مؤسس آن ابوالنصر فارابی است.

۴۱۴۲. ۴ تشکیل اجتماع صرفاً برای رفع نیازهای اولیه نیست.

۴۱۴۳. ۱ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ مردم مدینه فاضله هم سلامت جسم را خیر و خوبی می‌دانند. ۲ مردم مدینه فاضله هم اگر به سعادت دست نیابند گمان می‌کنند که در بدبوختی هستند. ۳ مردم مدینه جاھله سعادت را می‌شناسند، اما در تعریف آن با مردم مدینه فاضله متفاوت‌اند.

۴۱۴۴. ۲ رکن جدایی ناپذیر سیاست از نظر فارابی سعادت است.

۴۱۴۵. ۳ اگر امری ذاتی باشد دلیل بر آن نیست که انسان نسبت به آن آگاهی نداشته باشد.

۴۱۴۶. ۱ نبوت ویژگی رئیس مدینه فاضله نیست، بلکه ویژگی‌های رئیس مدینه فاضله را نبی و پیامبر دارا است.

۴۱۴۷. ۲ اگر مدینه فاضله تشکیل شود مردم بر حسب استعدادهایشان وظایفی را بر عهده می‌گیرند که این یعنی عدالت.

۴۱۴۸. ۱ دستیابی به کمالات انسانی از ریشه‌های اولیه تشکیل جامعه نیست.

۴۱۴۹. ۲ فارابی در کتاب «اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه» به شرح آثار ارسطو پرداخت.

۴۱۵۰. ۳ کتاب «اغراض ما بعدالطبیعه» شرح فلسفی کتاب ما بعدالطبیعه ارسطو است و برترین نوع سعادت از نظر فارابی اتصال با عقل فعال است.

۴۱۸۲. ۱ گاه باشد که امام متأله در ظاهر حاکم باشد و گاه به طور نهانی... در هر حال او راست ریاست تامه منظور از ریاست واقعی جهان حاکمیت او هم در نهان و هم در ظاهر است.

۴۱۸۳. ۲ ریاست تامه برای حکیم متأله است، اما این ریاست از طریق قهر و غلبه نیست و چه بسادر زمانی حکیم متأله در عین گمنامی باشدو بر مردم ریاست نکند.

۴۱۸۴. ۳ این سینا یا ابوعلی سینا با القاب مشهور حجۃ الحق و شیخ الرئیس در مشرق زمین و در اروپا با القاب اویسنا و اویسن و شاهزاده اطباء معروف است.

علم اول لقب ارسسطو و علم ثانی لقب فارابی است.

۴۱۸۵. ۲ این سینا در مشرق زمین با القاب حجۃ الحق و شیخ الرئیس معروف است. در اروپا با القاب اویسنا، اویسن و شاهزاده اطباء معروف است. ابوعلی سینا نام دیگر این سیناست و لقب نیست.

۴۱۸۶. ۲ فارابی فلسفه اسلامی (مشاء) یا نبوی را تأسیس کرد و لقب معلم ثانی وی از همین روست، اما این سینا بود که فلسفه مشاء را به صورت نظاممند و مدون ارائه کرد.

۴۱۸۷. ۲ کتاب شفادر بردارنده موضوعات مختلف است و با تمام این موضوعات به عنوان کامل ترین مرجع مشائی شناخته نمی شود، بلکه دایرة المعارف علمی و فلسفی است که قسمت الهیات آن به مباحث فلسفه پرداخته و کامل ترین مرجع حکمت مشائی است که از مهم ترین کتب فلسفی به شمار می آید.

۴۱۸۸. ۲ شفا ← دایرة المعارف علمی و فلسفی اقانون ← فرهنگ‌نامه پزشکی دانشنامه عالی ← ابواب مختلف حکمت در آن مندرج است.

اشارات و تنبیهات ← خلاصه‌ای از حکمت و اخیرین دیدگاه‌های فلسفی این سینا

۴۱۸۹. ۲ از نظر سهورودی حکیم متأله هم باید در بحث استاد باشد، یعنی در صور برهانی به کمال رسیده باشد و هم به اشراق و عرفان دست یافته باشد.

۴۱۹۰. ۲ خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده است. از منظر این سینا حتی آنچه ظاهراً شر و بدی محسوب می شود، در یک نظام

کلی جهانی تأثیر مثبت دارد و به کمال طبیعت کمک می کند.

۴۱۹۱. ۳ طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. علت نام‌گذاری طبیعت بدان جهت است که اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند و خود این عالم نیز به عنوان یک کل، طبع و ذاتی دارد که منشاً و مبدأ حرکات و تحولات آن است.

۴۱۹۲. ۲ به نظر این سینا، طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال و مقصد و غایتی که در ذات خود آن نهفته است سوق می دهد.

۴۱۹۳. ۲ طبیعت مرتبه‌ای خاص از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است و علت نام‌گذاری آن این است که اجزای عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند.

۴۱۹۴. ۲ از نظر این سینا برای کشف روابط میان پدیده‌ها و پی بردن به باطن اشیا باید در رابطه عالم هستی با خدا تأمل کرد و از طریق اتصال با مبدأ وجودی عالم هستی یعنی خداوند به ذات و کنه عالم پی برد.

۴۱۹۵. ۱ ذات هر چیزی از خداست: زیرا ذات هر چیزی یا از او پدید آمده یا از چیزها بندۀ و مملوک اوتست و او به هیچ چیز محتاج نیست.

۴۱۹۶. ۲ از نظر این سینا شرور و بدی‌ها و نواقص ظاهری‌اند و هر کدام در نظام کلی جهان مؤثر و برای کمال نهایی طبیعت مفید و کمک‌کننده‌اند. به تعبیری لازمه رسیدن به کمال نهایی طبیعت‌اند.

۴۱۹۷. ۳ از نظر این سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می دهد و به باطن آنها می رساند: آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق و امی دارد و مصدق آیه شریفه مذکور می سازد.

۴۱۹۸. ۱ کسی که هم در صور برهانی به کمال رسیده و هم به اشراق و عرفان دست یافته حکیم متأله است.

۴۱۶۴. ۲ عنایت و لطف الهی که همان علم خداوند است، سبب ایجاد نظام احسن شده است. از نظر ابن سینا آنچه سبب حرکت موجودات به سوی کمال و خیر آنان است، طبیعت هر شیء است.

۴۱۶۵. ۳ شرور جهان همگی در یک نظام کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می کنند.

۴۱۶۶. ۱ از نظر ابن سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می دهد و به باطن آنها می رساند.

۴۱۶۷. ۱ همه آنچه که شر و نقص در عالم طبیعت به حساب می آید در یک نظام جهانی کلی تأثیر مثبت دارد و سبب کمال نهایی طبیعت است، لذا با نگاه به بخش کوچکی از عالم طبیعت نمی توان درباره آن داوری کلی کرد.

۴۱۶۸. ۲ این سینا معتقد است تأمل درباره ارتباط طبیعت با ماوراء طبیعت و خداوند در کنار تحقیقات در روابط میان پدیده‌ها از طریق اتصال و ارتباط یافتن با مبدأ وجود سبب گذر از ظاهر اشیاء و دستیابی به کنه اشیا می شود.

۴۱۶۹. ۱ شیخ در زنجان متولد شد، در مراغه تحصیلات خود را آغاز کرد و از این سینا را در اصفهان شناخت.

۴۱۷۰. ۴ سهورودی سفرهای خود را سلوک معنوی و عرفانی درآمیخت و به مجاهدت با نفس مشغول شد. او اغلب ایام سال روزه داشت و در خلوت خود به ذکر و عبادت مشغول بود تا آنکه به مقامات عالی عرفان و برترین درجات حکمت نائل شد.

۴۱۷۱. ۲ مهم‌ترین کتاب سهورودی «حکمة الاشراق» است و او مکتبی جدید را در فلسفه اسلامی ارائه کرد و در این کتاب از شیوه مشائیان فراتر رفت و حکمت اشراقی را پایه گذاری کرد.

۴۱۷۲. ۳ از نظر سهورودی تحقیق فلسفی به شیوه استدلای محض و بدون رسیدن به قلب بی نتیجه است.

۴۱۷۳. ۳ از نظر سهورودی سیر و سلوک روحانی و قلبی بدون تربیت عقلانی گمراه کننده است.

۴۱۷۴. ۲ مشرق جهان در جغرافیای سهورودی نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرد از ماده برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیستند.

۴۱۷۵. ۱ ذات نخستین، نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی می کند و بدین ترتیب متجلی می شود.

۴۱۷۶. ۴ ذات نخستین، نور مطلق، نورافشانی می کند و بدین ترتیب متجلی می شود و همه چیزها را به وجود می آورد و با اشعة خود به آنها حیات می بخشد، بدین ترتیب موجودات دیگر نیز آشکار می شوند.

۴۱۷۷. ۴ شیخ اشراق مبدأ جهان و خالق هستی را نور محض می داند و او را «نور الانوار» می نامد. اشیای دیگر از تابش و پرتو نور انوار پدید آمده‌اند در این دیدگاه، رستگاری عبارت از وصول کامل به این روشی است.

۴۱۷۸. ۱ سهورودی می گوید: «ذات نخستین، نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی (اشراق) می کند و بدین ترتیب، متجلی می شود و همه چیزها را به وجود می آورد (تجلى خداوند را پدیده‌های آفرینش و به وجود آمدن آنها معلوم نورافشانی و اشراق خداوند یا همان نور محض است) و بالاشعة خود به آنها حیات می بخشد (حیات موجودات معلوم بهره‌مندی از اشعة آن است). همه چیز در این جهان پرتوی از نور ذات اöst و هر زیبایی و کمالی، موهبتی از رحمت اوست (زیبایی و کمال در موجودات ناشی از رحمت خداوند است) و رستگاری، عبارت از وصول کامل به این روشی است.

۴۱۷۹. ۳ آنای که هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند، حکیم متأله‌اند و بهترین دسته به حساب می آیند.

۴۱۸۰. ۳ منظور سهورودی از ریاست، ریاست از راه غلبه نیست، بلکه گاه ممکن است امام متأله به طور نهانی باشد و گاه آشکار.

۴۱۸۱. ۲ هر گاه جهان از تدبیر حکیمی الهی تهی ماند، ظلمت و تاریکی بر آن سایه افکند.

توجه: جهان هیچ گاه تهی از وجود حکیم متأله نیست و او در هر زمانه‌ای وجود دارد، اما ممکن است جهان از تدبیر چنین حکیمی محروم وی بهره شود.

- ۴۲۱۸.** ۱ همه چیز در این جهان پرتویی از نور ذات اوست و هرزبایی و کمالی، موهبتی از رحمت اوست و رستگاری عبارت است از وصول کامل به این روشنی.
- ۴۲۱۹.** ۲ از نظر سه‌پروردی فلسفه بی‌سلوک، بی‌حاصل و سلوک بی‌فلسفه، گمراه‌کننده است. حکیم متاله فیلسوف سالک است.
- ۴۲۲۰.** ۳ از نظر شیخ اشراق خداوندی‌آنور مطلق بالشعه خود به موجودات حیات می‌بخشد و وصول کامل به روشنی یعنی نور الانوار، یعنی دستیابی به رستگاری.
- ۴۲۲۱.** ۴ برای مقام خلافت ضروری است که امور و حقایق را بی‌واسطه از حق تعالی دریافت کند.
- ۴۲۲۲.** ۳ حکیم متاله از نظر سه‌پروردی هم باید در بحث استاد باشد (در مقام برهان استاد باشد) و هم به تصفیه نفس پرداخته باشد.
- ۴۲۲۳.** ۴ مشرق ← جهان نور محض یا جهان فرشتگان مقرب مغرب کامل ← جهان تاریکی یا عالم ماده
- ۴۲۲۴.** ۲ از نظر سه‌پروردی حکمت مشاء که صرفاً به عقل نظری اکتفا می‌کند، بی‌حاصل است و تصوف رسمی که به عقل نظری بهای نمی‌دهد موجب گمراهی است.
- ۴۲۲۵.** ۲ از نظر سه‌پروردی صاحب‌ریاست تامه باید در استدلال نیز استاد باشد، علاوه بر این باید از روشنی درون برخوردار بوده و حقیقت را از منبع آن دریافت کند؛ اما حکومت، ریاست و استیلای ظاهری ویژگی ضروری صاحب‌ریاست تامه نیست.
- ۴۲۲۶.** ۵ سه‌پروردی واقعیات را درجاتی از نور می‌داند که تفاوت آن‌ها به شدت و ضعف نورانیت آن‌هاست، اما این‌سینا تفاوت اشیا را به طبع و ذات آن‌ها می‌داند، زیرا در نگاه او هر شیء طبیعت و ذات مخصوص به خود را دارد.
- ۴۲۲۷.** ۴ این‌سینا معتقد است که هیچ شری وجود ندارد یا اگر دارد، مقدمه خیر بزرگ‌تری است.
- ۴۲۲۸.** ۴ خداوند با لطف و عنایت خوبیش عالم را خلق کرد و به گونه‌ای اجزای آن را تألیف کرد که نظامی احسن پدیدار شد.
- ۴۲۲۹.** ۲ عالم طبیعت بالطف و عنایت الهی به وجود آمده است، یعنی علم خداوند به تمام عالم و اجزای عالم سبب ایجاد عالم شده است؛ بنابراین خداوند اجزای جهان را به گونه‌ای تألیف و ترکیب کرده است که نظام احسن را تشکیل داده است؛ لذا با توجه به احاطه علم الهی این نظام برتر بدون هدف نیست.
- ۴۲۳۰.** ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۱ از نظر این‌سینا طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که روبرو مقصودی خاص دارد و این مقصود در ذات عالم طبیعت است.
- ۲ به نظر این‌سینا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوب شرق می‌دهد؛ به شرط این‌که مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. ۳ آنچه ظاهراً شرو بدی به نظر می‌رسد، همگی در یک نظام کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. به همین جهت، با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد.
- ۴۲۳۱.** ۲ خداوند عالم طبیعت را بالطف و عنایت خود پدیدآورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشند. سایر گزینه‌ها نادرست هستند چون این‌سینا با وجود این‌که به شرور عالم توجه دارد اما وجود آن‌ها را منافی نظام احسن جهان نمی‌داند، بلکه از نظر او این امور سبب ایجاد تعادل در جهان شده و در خدمت کمال نهایی آن هستند.
- ۴۲۳۲.** ۴ شرور در یک نظام کلی و جهانی تأثیر مثبت و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- ۱ شرط مهم در تحقق رسیدن به کمال این است که مانعی در راه طبیعت قرار بگیرد. ۲ شرو بدی حقیقی در عالم نیست و همه ظاهری هستند. ۳ با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کرد.

- ۴۱۹۹.** ۳ از نظر سه‌پروردی سیر و سلوک روحانی بدون تربیت عقلانی گمراه‌کننده است.
- ۴۲۰۰.** ۴ قسمت الهیات شفا در بردارنده فلسفه این‌سینا است. (حذف گزینه‌های ۱ و ۲) کتاب انصاف در زمان حمله مغولان غارت رفت و تنها چند جزء آن باقی مانده است. (حذف گزینه‌های ۱ و ۳)
- ۴۲۰۱.** ۴ از نظر این‌سینا مقصد طبیعت در ذات و ماهیت خود طبیعت است و جدایی آن‌ها قابل انجام نیست.
- ۴۲۰۲.** ۲ از دید این‌سینا تحقیق در روابط پدیده‌ها و بررسی رابطه وجودی آن‌ها با منشأ هستی هر دو لازم است.
- چنین حکیمی از دید شیخ همواره در جامعه حضور دارد، اما گاهی حکومت واقعی جهان نیز به دست اوست و گاهی به طور مخفی جامعه را رهبری می‌کند.
- ۴۲۰۳.** ۴ اشارات آخرین دیدگاه‌های این‌سینا در حکمت را شامل می‌شود.
- ۴۲۰۴.** ۲ این عبارت بیان گننده این است که اینقدر خدا فیض رسانده است که اگر لحظه‌ای نباشد همگان متوجه حضورش خواهد شد. مانند این جمله: «قدر عافیت را کسی می‌داند که به مشکلی دچار شود».
- یعنی حضور دائم خدا موجب عدم رؤیت او می‌شود و چون همیشه هست او را نمی‌بینیم، اما اگر نباشد متوجه می‌شویم که بوده است.
- ۴۲۰۵.** ۴ قانون در موضوع پژوهشی نوشته شده است و موضوع سایر کتاب‌ها فلسفه و حکمت است.
- ۴۲۰۶.** ۲ عالم طبیعت چون مطابق با علم خداست و علم خدا بهترین علم است پس این جهان بهترین جهان (نظام احسن) است.
- ۴۲۰۷.** ۲ بهترین نظام ممکن به این معنی نیست که بهتر از این نظام قابل تصور نیست.
- ۴۲۰۸.** ۴ پایه
۱۲ بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۱ شیخ اشراق آن را به طور کلی کنار نگذاشته است، بلکه از آن استفاده کرد و همراه با آن از اشراق هم بهره برده است.
- ۲ ریاست تامه هیچ گاه از راه قهر و به زور حکومت نمی‌کند. ۳ برای رابطه وجودی نگاه کلی لازم است. برای کشف روابط بین پدیده‌ها یا همان علوم تجربی نگاه جزئی مفید است.
- ۴۲۰۹.** ۱ دانشنامه علایی به زبان فارسی است.
- ۴۲۱۰.** ۴ وجه تسمیه را علاوه بر طبیعت خاص داشتن هر جز دارای طبع خاص بودن طبیعت به عنوان یک کل نیز می‌داند.
- ۴۲۱۱.** ۲ دقت کنید شیخ اشراق رستگاری را در دستیابی کامل انسان به روشنی می‌داند نه فقط مرتبه‌ای از نور، چون مرتبه‌ای از نور را تمام انسان‌ها دارا هستند. (حذف گزینه ۳)
- دققت کنید گزینه‌های ۱۱ و ۱۴ از نتایج این رستگاری است و خود رستگاری رسیدن به روشنی محض خداوند است.
- ۴۲۱۲.** ۱ فلسفه مشاء به این خاطر به این نام مشهور شد که ارسسطو هنگام تدریس خود راه می‌رفت و در اسلام فارابی آن را تأسیس و این‌سینا آن را مدون کرد و گسترش داد.
- ۴۲۱۳.** ۲ اجزای عالم طبیعت هر کدام طبع خاص و ذات خاص خود را دارند، نه این‌که ذات همگی یکسان باشد.
- ۴۲۱۴.** ۳ از نظر این‌سینا هر یک از اجزای عالم، طبع خاص خود را دارد که هدف و مقصده درونش است، لذا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال ویژه همان شیء رهنمای می‌سازد.
- ۴۲۱۵.** ۴ مبدأ کل جهان هستی خود توانگر و بی‌نیاز مطلق است نه این‌که جهان را بی‌نیاز مطلق، خلق کرده باشد، همه چیز نیازمند او هستند.
- ۴۲۱۶.** ۴ طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به سوی مقصودی خاص دارد اما از نظر این‌سینا بالاترین مرتبه هستی نیست.
- ۴۲۱۷.** ۳ سه‌پروردی عقل، شهود و وحی را با هم به کار می‌برد، چراکه از نظر او عقل بدون شهود بی‌نتیجه و شهود بدون عقل گمراه‌کننده است.

۴۲۴۶. **۳** تفاوت موجودات در شدت و ضعف نورانیت آن هاست.
۱ ریاست حکیم متاله باید تام باشد، ولی نه از راه قهر و غلبه، بلکه می تواند گاه نهان باشد و گاه ظاهر، ولی ریاستی است که به سبب آن جهان بس نورانی می شود.
بررسی سایر گزینه ها: **۲** و **۳** لزوماً فقط از اوصاف حکیم متاله نیستند و سایرین هم می توانند آن را دارا باشند. **۴** ریاست حکیم متاله می تواند آشکارا باشد و گمنام نباشد.

۴۲۴۸. **۲** **بررسی عبارت ها:** **a** موضوع این کتاب علم طب است و ابن سينا پس از مدت کوتاهی در آن مهارت یافت. **b** این کتاب به زبان های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است. **c** موضوع این کتاب علم طب است که به عقیده ابن سینا از علوم دشوار نیست. بنابراین تنها مورد «الف» نادرست است.
۴۲۴۹ **۱** طبق اصل سنتیت در می باییم که نظام هستی، احسن است. از آنجا که جهان هستی از خدای متعال صادر شده و خدا علت العلل است و با توجه به اینکه این علت هیچ نقص و عیوبی ندارد، لذا طبق اصل سنتیت معلوم آن نیز بی نقص و عیوب خواهد بود.

۴۲۵۰. **۱** **بررسی گزینه ها:** **۱** نادرست است، زیرا خشوع و خشیت از خدا است نه از ظاهر پدیده ها. ضمناً شناخت ظاهر پدیده ها در گرو تأمل در رابطه خدا و طبیعت نیست. **۲** نادرست است، چون این امور شر هستند اما در نظام کلی جهان مقدمه خیر بیشترند. خیر مطلق فقط خداست. **۳** نادرست است، زیرا طبیعت عالم مستقل از طبع و ذات اجزایی سازنده آن است.
۴ ابن سینا معتقد است خداباعنایت خویش جهان را به وجود آورده است. (فاعل بالعنایت یعنی فاعلی که علمش برای فعلش کافی است و نیاز به انگیزه دیگر ندارد.)

۴۲۵۱. **۳** «ولکل قوم هاد»، یعنی هر گروهی هدایت گزی دارد، یعنی جهان هیچ گاه از خلیفه خدا که هدایت انسان ها را بر عهده دارد خالی نیست.

۴۲۵۲. **۳** هرچه نورانیت نفس بیشتر شود، یعنی نفس به نورالاتوار نزدیک تر شده یعنی مسیر کمال را طی کرده است.

۴۲۵۳. **۲** سیر و سلوک روحانی بدون تربیت عقلی از نظر سهورودی گمراه کننده است.

۴۲۵۴. **۱** قطب الدین رازی یکی از پیروان حکمت اشراق نقل قولی دارد که در انتهای آن می گوید: «این حکمت از آن رو اشرافی خوانده شده که از ظهور انوار عقلی و تابش آن ها بر نفس انسان کامل به دست می آید».

۴۲۵۵. **۳** از نظر ابن سینا خدا با لطف و عنایت خود جهان را خلق کرده است و فاعل با عنایت (بالعنایت) فاعلی است که علم بدون هیچ انگیزه اضافی برای آن موجب فعل است.

ابن سینا معتقد است این جهان شر و بدی دارد اما شر و بدی مقدمه خیر و کمال بیشتر است و چون علم خدا بهترین علم است و این جهان مطابق علم خداست پس این جهان، بهترین جهان است.

۴۲۵۶. **۳** **بررسی گزینه ها:** **۱** ظلمت هم درجه بندی دارد. **۲** هر موجودی که اشعه نور را دریافت کند، دارای حیات است. **۳** تاریکی و ظلمت به معنای نبود نور است و چون نور همان وجود است و جهان چون چیزی جز وجود نیست، پس جهان چیزی جز نور نیست. **۴** ظلمت مطلق همان عدم است نه موجودی که درجه ای از ظلمت دارد.

۴۲۵۷. **۳** از این جهت که حکیم متاله حقایق را بی واسطه از خداوند دریافت می کند و همواره باید کسی باشد که این ارتباط را داشته باشد، بنابراین از نظر شیخ اشراق حضور همواره و همیشگی حکیم متاله الزامی است.

۴۲۵۸. **۲** محتوای بیت مورد سؤال این است که چون خطاهای (شر و بدی) وجود دارند و پوشش داده می شوند (به واسطه اینکه زمینه ساز خیر و کمال بیشترند) گویی شر و بدی در جهان وجود ندارد.

۴۲۵۹. **۲** حیات معلول اشعة نورالاتوار است که برای همه موجودات هم نیست.

بررسی سایر گزینه ها: **۳** بحث آفرینش در رستگاری مطرح نیست.
۴ جغرافیای عرفانی خلق نشده است و ربطی به بحث آفرینش ندارد.

۴۲۳۳. **۳** ابن سینا می گوید: «چون خواب بر من غلبه می کرد یا ضعفی در خود مشاهده می کردم، تجدید قوا می کردم و باز به قرائت مشغول می شدم و بسیار بود که در خواب همان مسائل بر من مکشف می شد.»

به این ترتیب او در خواب به جواب برخی مسائل می رسیده و نه طرح آن ها.

۴۲۳۴. **۴** **بررسی عبارت ها:** **a** انصاف **b** دانشنامه علایی **c** انصاف **d** شفا

کمتر از فلسفه نیست. **b** دیدن طبیعت در قالب یک مجموعه معتمد باعث می شود او برآیند اتفاقات را همواره ثبت بداند. **c** بهنظر ابن سینا طبیعت به عنوان یک مجموعه هدف خاصی دارد. پس تنها مورد «ب» درست است.

۴۲۳۵. **۲** **بررسی عبارت ها:** **a** شهرت ابن سینا در طب و طبیعت‌شناسی، خالی نیست. **b** ممکن است علی رغم وجود چنین حکیمی جهان به دلیل بی بهرجی از تدبیر او به زیر سایه ظلمت برود. **c** گاه باشد که امام متاله در ظاهر حاکم باشد و گاه به طور نهانی، بنابراین تنها مورد «ب» نادرست است.

۴۲۳۶. **۳** **بررسی عبارت ها:** **a** جهان هیچ گاه از حکیمی که چنین باشد خالی نیست. **b** ممکن است علی رغم وجود چنین حکیمی جهان به دلیل بی بهرجی از تدبیر او به زیر سایه ظلمت برود. **c** گاه باشد که امام متاله در ظاهر حاکم باشد و گاه به طور نهانی، بنابراین تنها مورد «ب» نادرست است.

۴۲۳۷. **۴** **ذات نخستین، نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی (اشراق)** می کند و بدین ترتیب، متجلی می شود و همه چیزها را به وجود می آورد و با اشعة خود به آن ها حیات می بخشد: بنابراین اشراق، تجلی خدا، خلق موجودات و حیات بخشی به آن ها همگی طی یک فرایند واحد به انجام می رسد، اما رستگاری عبارت است از وصول کامل به این روشنی و لذاز فرایند مذکور، متفاوت و جداست.

۴۲۳۸. **۳** **بررسی عبارت ها:** **a** تاریکی یعنی نبود نور پس عدم است.

b در فلسفه شیخ اشراق، مشرق و مغرب معنای زمینی خود را ندارند.

c در میان مشرق محض و مغرب کامل، مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته اند. بنابراین تنها مورد «ب» درست است.

۴۲۳۹. **۱** فارابی دریافت حقیقت توسط رئیس مدینه فاضله را به واسطه ملک وحی می دانست: حال آنکه این واسطه برای حکیم متاله بیان نشده است.

۴۲۴۰. **۲** از نظر فلسفه اشراق هر واقعیتی نور است، البته نه نور مطلق، بلکه درجه ای است از نور. پس تفاوت موجودات در شدت و ضعف نورانیت آن هاست.

۴۲۴۱. **۲** فیلسوف اشرافی می کوشد آنچه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربه درونی دریابد و به ذاته دل برساند و آنچه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران تعمیم دهد.

۴۲۴۲. **۱** دسته سوم درست است که به برهان و استدلال عقلی توجیه ندارند، ولی از طریق تصفیه نفس به شهودهایی دست می یابند.

۴۲۴۳. **۳** در مغرب وسطی نور و ظلمت به هم آمیخته اند و هرچه به

شرق جهان نزدیکتر می شویم شدت نور بیشتر می شود پس یک مفهوم نسبی است بنابراین مرتبه ای از آن که به مشرق نزدیک تر است نسبت به مرتبه دیگر در حکم مشرق است.

بررسی سایر گزینه ها: **۱** مشرق جهان نور محض و محل فرشتگان مقرب است نه خود آن ها. **۲** روح انسان متعلق به مشرق جهان است و قادر به رسیدن به آن جایگاه می باشد. **۳** این مفاهیم در جغرافیای عرفانی نسبی هستند و مشرق های میانه ای داریم که نسبت به درجه پایین تر و مادی تر مشرق محسوب می شوند.

۴۲۴۴. **۲** ریاست امام متاله از طریق قهر و غلبه نیست.

بررسی سایر گزینه ها: **۱** ممکن است او در نهایت گمنامی باشد و دور یاست او برای همکارانش نشود. **۲** شهود شرط حکیم متاله است نه لزوماً وحی الهی. **۳** تنها هنگامی که ریاست واقعی جهان به دست حکیم متاله بیفت تاریکی هارا از بین می برد.

۴۲۴۵. **۳** به غیر از گزینه **۴** که دو قسمت اول آن هم مرتبه اند و برتری نسبت به هم ندارند (حذف گزینه **۴**)، قسمت اول و دوم بقیه گزینه ها با هم مطابق اند. قسمت آخر گزینه **۱** نادرست است، زیرا ملاصدرا بعد از سهورودی است و سهورودی درباره او نمی تواند نظری داشته باشد. قسمت آخر گزینه **۲** نادرست است، زیرا ریاست جهان به دست حکیم واقعی نیست، بلکه حکیم واقعی سزاوار ترین فرد بر ریاست واقعی جهان است و اگر این ریاست به دست او افتاد، زمان وی بس نورانی و درخشان شود. قسمت آخر گزینه های **۳** و **۴** درست است.

فلسفه دوازدهم

درس یازدهم

- ۴۲۲۵.** ۲ انتقادات متكلمين در باب فلسفه در ایران رونق کمتری داشت و فلسفه همچنان زنده ماند. از آغاز حکومت صفویه نوعی ثبات و پایداری در فلسفه رخ داد و فیلسوفان بزرگی ظهور کردند و فلسفه وارد مرحله جدیدی شد.
- ۴۲۲۶.** ۱ اشخاصی که مربوط به دوره صفوی نیستند: ابوسعید ابوالخیر، شیخ مفید و شیخ اشراق
- ۴۲۲۷.** ۲ ملاصدرا ابتدا به حلقة درس شیخ بهایی رفت و سپس به پیشنهاد استاد خود فلسفه را تزد میرداماد آموخت.
- ۴۲۲۸.** ۳ علم لدنی علمی است که از طریق آموزش و کلاس درس حاصل نمی‌شود (این ویژگی ناقص است: زیرا هر درس نخواندهای به این مرتبه نمی‌رسد)، بلکه بی‌واسطه و حضوری از سوی خداوند بر بندهای که مراتب عبودیت و بندگی را پیموده (ویژگی ناقص است و صرف عبادت برای دریافت این عام کفایت نمی‌کند. باید شایستگی لازم را به دست آورد) و شایستگی کافی دارد، الهام و اشراق می‌شود.
- ۴۲۲۹.** ۱ **بررسی عبارت‌ها:** **a** پس از بازگشت، جویندگان علم و حکمت به سرعت گرد او جمع شدند. **b** او پس از کسب مقام استادی به شیراز بازگشت و در مدرسه خان شیراز مشغول به تدریس شد. **c** ملاصدرا خود به ناچار به قم عزیمت کرد و تبعید نشد.
- ۴۲۳۰.** ۴ سالک در «سفر اول»، یعنی سفر از خلق به حق، می‌کوشد از طبیعت عبور کند و عوالم ملواه طبیعی را نیز پشت سر بگذارد تا به ذات حق واصل شود و میان خود و حق حاجی نیابد.
- ۴۲۳۱.** ۵ در سیر از خلق به حق، ملاصدرا مباحث امور عame فلسفه را مطرح می‌کند. (مباحث عمومی فلسفه)
- ۴۲۳۲.** ۴ سفر از حق به خلق همراه با حق ← افعال باری (خداوند)
- ۴۲۳۳.** ۳ در سفر «با حق و در حق» پس از آنکه سالک با نزدیکی به ذات حق او را شناخت، به کمک خود او به سیر در شئون و کمالات و اسماء و صفات او می‌پردازد. در سفر «از خلق به حق» سالک می‌کوشد از طبیعت عبور کند و عوالم ملواه طبیعی را نیز پشت سر بگذارد تا به ذات حق واصل شود و میان خود و حق حاجی نبیند.
- ۴۲۳۴.** ۲ سفر از خلق به حق ← سالک میان خود و حق حاجی نمی‌باید سفر با حق و در خلق ← سالک به اذن پروردگار به هدایت مردم و کمک به آن‌ها برای رسیدن به حق می‌پردازد. سفر با حق و در حق ← سالک به کمک ذات حق، به سیر در شئون و کمالات و اسماء و صفات او می‌پردازد.
- ۴۲۳۵.** ۲ عرفان اسلامی به خصوص اندیشه‌های محیی‌الدین عربی از منابع حکمت متعالیه است که در گزینه‌ها ذکر نشده است. ملاصدرا در حکمت متعالیه از کلام اسلامی و اندیشه‌های اشعاره و معتزله استفاده نکرده است.
- ۴۲۳۶.** ۱ او بنیانگذار عرفان نظری در عالم اسلام بود و عرفان را به مرحله جدیدی در قرن هفتم وارد کرد.
- ۴۲۳۷.** ۲ مکتب ملاصدرا التقط و ترکیب روش‌های مختلف نیست، بلکه او برهان عقلی و شهود قلبی و وحی قرآنی را با هم الفت داد و از این الفت، فلسفه جدید او حکمت متعالیه سربرآورد.
- ۴۲۳۸.** ۳ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ فلسفه با کلام متفاوت است چون هدف کلام دفاع عقلانی از این است. ۲ مسائل فلسفی صرفاً باید متکی بر استدلال باشند. ۴ عرفان اسلامی یکی از منابع حکمت متعالیه است.
- ۴۲۳۹.** ۴ ملاصدرا معتقد است که برهان عقلی و کشف و شهود عرفانی باید با وحی قرآنی و سنت‌نبوی و معارف امامان اثنی عشر انباطی داشته باشند و نه بر عکس.
- ۴۲۴۰.** ۳ مفهوم وجود در میان اشیامشتر ک است اما هر شیوه‌ی ماهیت خاص خود را در این مفهوم وجود نمایند و اختلاف اشیاست وجود وجه وحدت آن هاست.
- ۴۲۴۱.** ۳ ملاصدرا طی مباحث مفصلی ثابت می‌کند که واقعیت خارجی، مصدق مفهوم وجود است و این یعنی اصالت وجود.

۴۲۶۰. ۲ از نظر ابن سینا آنچه باعث تغییر در اشیا و حتی کل طبیعت است، ذات یا طبع آن هاست.

علم حقيقی به هر شیء یعنی فهم ارتباط وجودی آن شیء با مبدأ وجود.

۴۲۶۱. ۴ حکمت اشراق هم به برهان اهمیت می‌دهد و هم به عرفان و عرفان از عقل فراتر می‌رود.

۴۲۶۲. ۲ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ به روش تجربی اشاره ندارد. ۲ به روش تجربه و آزمایش اشاره ندارد. ۴ به بهره‌مندی از اصول فلسفی اشاره ندارد.

۴۲۶۳. ۳ علم واقعی به هر شیء در کنار شناخت ظواهر آن در پرتو ارتباط آن با مبدأ وجود حاصل می‌شود.

۴۲۶۴. ۲ هر شیء به کمال می‌رسد به شرط اینکه مانع بر سر راه آن نباشد. تفاوت اشیا از نظر سه‌روری در شدت و ضعف نورانیت است.

۴۲۶۵. ۳ در مشرق جهان ظلمت نداریم.

۴۲۶۶. ۲ در مقابل با مغرب جهان است نه جهان مغرب. ۴ انسان که فنان‌پذیر است در صورت تربیت نفس قادر به مشاهده است.

۴۲۶۷. ۳ جهان بهترین جهان است. علم خدا مطابق علم است. جهان بهترین علم خداست.

۴۲۶۸. ۳ سه‌روری از واقعیت اشیا به نور تعبیر می‌کند.

۴۲۶۹. ۲ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ حرکات و تحولات بر اساس طبیعت شکل می‌گیرند نه بر عکس. ۴ وقایع مغرب در ظاهر شر و لی در واقعیت خیرند. ۴ این طور نیست که هر موجودی هم خیر باشد هم شر.

۴۲۷۰. ۲ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ خشیت ناشی از علم واقعی به جهان است، یعنی علم به ظاهر پدیده‌ها در کنار رابطه وجودی آن‌ها با مبدأ وجود.

۴۲۷۱. ۳ شر و بدی قابل قضاوت‌اند. ۴ طبیعت هر شیء منشأ تحولات آن است.

۴۲۷۲. ۱ قطب‌الدین رازی می‌گوید: «حکمت اشراق، حکمتی است که اساس و بنیان آن اشراق است، اشراق نیز عبارت است از کشف، شهود و...»

۴۲۷۳. ۱ تفاوت اصلی حکمت مشاه و اشراق در روش است یعنی شیخ اشراق با اینکه به ابن سینا احترام می‌گذشت و از او سپاسگزاری می‌کرد در عین حال می‌کوشید حکمت استدلایلی ابن سینا را با چاشنی کشف و شهود قلبی به کمال رساند.

پس می‌توان گفت از نظر سه‌روری بحث و استدلال برای مطالعه مسائل وجود کافی نیست.

۴۲۷۴. ۲ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ اساس فلسفه اشراق همراهی استدلال و شهود است هر چند غلبه با شهود است. ۳ و ۴ ناظر به روش نیستند و ناظر به موضوع منبع می‌باشد.

۴۲۷۵. ۱ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۲ بینش کلی همواره با عقل به دست می‌آید نه با تجربه و استقراء. ۳ اثبات خدا به عنوان خالق نظام احسن تجربی نیست بلکه عقلانی است. ۴ طبیعت هر موجود منشأ آثار خود آن وجود است نه آثار کل طبیعت. در واقع ذات طبیعت منشأ آثار خودش است.

۴۲۷۶. ۲ **بررسی گزینه‌ها:** ۱ اولاً استاد بودن فقط مربوط به عقل و استدلال است و سلوک استاد ندارد (طبق متن کتاب درسی) ثانیاً ریاست جامعه ممکن است به دست حکیم متأله نباشد و ریاست او نهانی باشد.

۴۲۷۷. ۲ رستگاری کامل یعنی وصول کامل به روشنی و نور مطلق که امکان‌پذیر نیست.

۴۲۷۸. ۳ اساس حکمت اشرافی، اشراق است که عبارت است از کشف و شهود و فیلسوف اشرافی می‌کوشد آن‌چه در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربه درونی دریابد و به ذاته دل برساند و آن‌چه را از طریق شهود کسب کرده است با استدلال و برهان به دیگران برساند. ۴ حکمت اشرافی از آن رو اشرافی است که از ظهور و انوار عقلی و تابش آن‌ها بر نفس انسان‌های کامل به دست می‌آید.